

Tahkon liikenteen ja liikkumisen turvallisuuksuunnitelma

OLLI MÄKELÄ | TEEMU KINNUNEN | PILVI LESCH

Tahkon liikenteen ja liikkumisen turvallisuuksuunnitelma

OLLI MÄKELÄ
TEEMU KINNUNEN
PILVI LESCH

RAPORTTEJA 79 | 2013

TAHKON LIIKENTEEEN JA LIIKKUMISEN TURVALLISUUSUUNNITELMA

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kansikuva: Esa Laurikainen

Kartat: © Karttakeskus lupa nro L4356

© Maanmittauslaitos lupa nro 3/MML/12

ISBN 978-952-257-846-4 (painettu)

ISBN 978-952-257-847-1 (pdf)

ISSN-L 2242-2846

ISSN 2242-2846 (painettu)

ISSN 2242-2854 (verkkajulkaisu)

URN:ISBN:978-952-257-847-1

www.ely-keskus.fi/julkaisut | www.doria.fi

Esipuhe

Tahkon alue on Pohjois-Savon merkittävin matkailukeskus ja yksi Suomen vilkkaimmista hiihtokeskuksista. Matkailukeskuksille liikenteen ja liikkumisen turvallisuus on tärkeää. Erilaisten toimintojen yhdistyminen samalle alueelle tuo tähän omat haasteensa. Latuverkoston, moottorikelkkareittien, muiden ulkoilureittien, vapaa-aikakeskukselle tärkeän kevyen liikenteen väylästä, ratsastuksen, golfliikenteen, laskettelurinteiden pysäköintialueiden, bussiliikenteen, vesiliikenteen ja muiden liikkumismuotojen turvallinen yhdistäminen vaatii omaa käsittelytapansa. Suuri osa Tahkolla liikkuvista on viettämässä vapaa-aikaansa, mikä tuo omat erityispiirteensä liikenteeseen ja toimintaan alueella.

Suunnitelman tavoitteena on parantaa Tahkon alueen liikenteen ja liikkumisen turvallisuutta. Liikenne- ja liikkumisympäristön osalta on käsitelty tie- ja katuverkon lisäksi liikunta- ja ulkoilureitit ja niiden kehittämistarpeet. Liikenneympäristön kehittämistä tarkastellaan nykytilanteen pohjalta, mutta työssä kootaan evästyksi käynnissä olevaan osayleiskaavatyöhön, jossa tähtäin on kauempana tulevaisuudessa.

Tahkon alueen toimijoita varten on laadittu liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelma käsittää turvallisuusasiat laajasti eri aktiviteettien osalta.

Yhtenä osana suunnitelmaan kuuluu julkisen liikenteen kehittäminen. Tämä sisältää sekä Tahkon kaukoyhteydet että Tahkon - Nilsin -alueen sisäisen ja lähiliikenteen. Liikennöinnin lisäksi käsitellään Tahkon alueen pysäkkijärjestelyjen kehittämistarpeet.

Varsinainen suunnitteluala käsittää Nilsin - Varpaisjärven maantien pohjoispuolisen Tahkon matkailukeskuksen alueen, mutta tarvittavilta osin on käsitelty alueen yhteydet mm. Nilsin kirkonkylän suunnassa. Joukkoliikennesuunnitelma kattaa kaukoyhteydet sekä yhteydet lento- ja junaliikenteeseen.

Osana suunnittelutyötä laaditusta Tahkon opastussuunnitelmasta on laadittu oma raporttinsa.

Suunnitelman ohjausryhmän työhön ovat osallistuneet puheenjohtajana Raimo Kaikkonen Pohjois-Savon ELY-keskus, Juhana Ketola Pirkanmaan ELY-keskus, Paula Liukkonen, Mikko Lehto ja Heli Laurinen Kuopion kaupunki, Ville Puustinen Sokos Hotel Tahkovuori, Ilkka Suutarinen Huippupaikat Oy sekä Jari Mathalt ja Jukka Pelkonen TAHKOcom Oy.

Suunnitelman laatijana on toiminut Ramboll Finland Oy, jossa työstä ovat vastanneet Olli Mäkelä, Teemu Kinnunen, Pilvi Lesch, Minna Nikula ja Susanna Kukkonen.

Suunnittelutyön pohjaksi on tehty Tahkon yrittäjille sekä vakituisille ja loma-asukkaille suunnattu internet-kysely helmi-maaliskuussa 2013. Suunnittelijat ovat haastatelleet noin 30 Tahkon alueella toimivaa henkilöä. Suunnitelmaluonnoksia on käsitelty noin 30 hengen voimin koko liikennesuunnitelman työpajatilaisuudessa huhtikuussa 2013.

Kuopiossa lokakuussa 2013

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Sisältö

1	Johdanto	7
1.1	Yleistä	7
1.2	Suunnitelman tavoitteet ja sisältö	8
2	Lähtökohdat	9
2.1	Maankäyttö ja toiminnot	9
2.2	Kaavoitus	9
2.3	Tiestö ja liikenne	12
3	Nykytila ja kehittämistarpeet	14
3.1	Liikenneonnettomuudet	14
3.2	Kehittämistarpeet	16
4	Liikenneympäristön kehittäminen	19
4.1	Liikenneverkon rakenne	19
4.2	Liikennejärjestelyjen parantaminen	19
4.3	Kevyen liikenteen yhteydet	22
4.4	Nopeusrajoitukset	25
4.5	Toimenpideohjelma	28
5	Ulkoilu- ja moottorikelkkareitit	30
5.1	Latuverkosto	30
5.2	Moottorikelkkareitit	31
5.3	Ulkoilureitit	34
6	Turvallisuustyön kehittäminen	35
6.1	Turvallisuustyön nykytila	35
6.2	Turvallisuustyön kehittämistarpeet	35
7	Julkisen liikenteen kehittäminen	40
7.1	Julkisen liikenteen nykytila	40
7.2	Julkisen liikenteen palvelutasotavoitteet	42
7.3	Julkisen liikenteen kehittäminen	42
7.4	Linja-autoliikenteen reitit sekä pysäkki- ja terminaalijärjestelyt Tahkon alueella	44

Lähtöaineisto

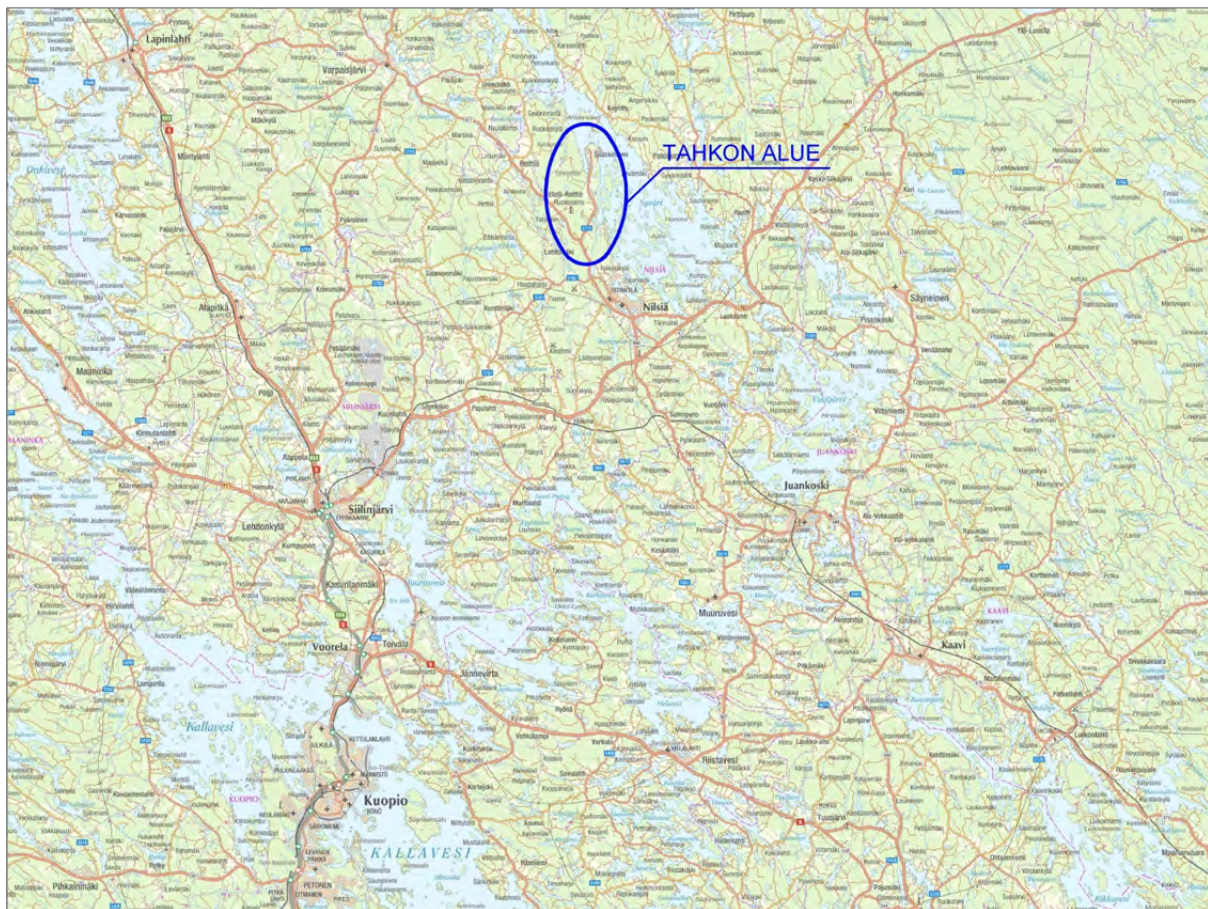
Liite: Vastaukset Tahkon liikenneasioita koskeneessa internet-kyselyssä

1 Johdanto

1.1 Yleistä

Tahkon alue on Pohjois-Savon merkittävin matkailukeskus ja yksi Suomen vilkkaimmista hiihtokeskuksista. Vuodepaikkoja on nykyisellään noin 8500 ja tavoitteena on päästä 20 000 vuodepaikkaan v. 2030. Vuonna 2010 alueella rekisteröitiin 346 000 yöpymistä. Näistä suomalaisten osuus oli 84 %. Ulkomaalaisista asiakkaista valtaosa oli venäläisiä, joiden määrä on ollut kasvussa. Suurin osa Tahkon matkailijoista käyttää omaa autoa. Tahkon alueella on ympärivuotisesti 200 ja sesonkiaikaan 600 työpaikkaa.

Kuva 1-1. Tahkon alueen sijainti.

Matkailukeskuksille liikenteen ja liikkumisen turvallisuus on tärkeää. Erilaisten toimintojen yhdistyminen samalle alueelle tuo tähän omat haasteensa. Latuverkoston, moottorikelkkareittien, muiden ulkoilureittien, vapaa-aikakeskukselle tärkeän kevyen liikenteen väylästön, ratsastuksen, golfliikenteen, laskettelurinteiden pysäköintialueiden, bussiliikenteen, vesiliikenteen ja muiden liikkumismuotojen turvallinen yhdistäminen vaatii omaa käsittelytapansa. Suuri osa Tahkolla liikkuvista on viettämässä vapaa-aikaansa, mikä tuo omat erityispiirteensä liikenteeseen ja toimintaan alueella. Tahko on useille liikkujille vieras liikkumisympäristö, ja alueella käytetään uusia liikkumisvälineitä, esimerkiksi moottorikelkkaa. Vapaa-aikakeskukseen liittyvät iltaimenot ja alkoholinkäyttö näkyvät myös alueen liikenteessä.

1.2 Suunnitelman tavoitteet ja sisältö

Suunnitelman tavoitteena on parantaa Tahkon alueen liikenteen ja liikkumisen turvallisuutta. Liikenneympäristön parantamistoimenpiteiden lisäksi tärkeä osa suunnitelmaa on saada kaikki Tahkon alueen toimijat omalta osaltaan mukaan turvallisuustyöhön. Tavoitteena on saada turvallisuus osaksi Tahkon brändiä matkailukeskuksena.

Liikenne- ja liikkumisympäristön osalta käsitellään tie- ja katuverkon lisäksi liikunta- ja ulkoilureitit ja niiden kehittämistarpeet, erityisesti risteämiset tieverkon kanssa. Liikenneympäristön kehittämistä tarkastellaan nykytilanteen pohjalta, mutta työssä kootaan evästystä käynnissä olevaan osayleiskaavatyöhön, jossa tähtäin on kauempana tulevaisuudessa.

Liikenneympäristön suunnittelun pohjaksi on käyty läpi onnettomuustilastot. Kyselyjen ja haastattelujen sekä suunnittelijoiden omien havaintojen perusteella on koottu ongelma- ja vaaranpaikka-analyysi, joka on pohjana toimenpidesuunnittelulle.

Tahkon alueen toimijoita varten on laadittu liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelma käsittää tieliikenteen lisäksi turvallisuusasiat laajasti eri aktiviteettien osalta. Tavoitteena on toimintamalli, joka ohjaa turvallisuustyötä jatkuvasti myös suunnitelman laatimisen jälkeen.

Yhtenä osana suunnitelmaan kuuluu julkisen liikenteen kehittäminen. Tämä sisältää sekä Tahkon kaukoyhteydet että Tahkon - Nilsin -alueen sisäisen ja lähiliikenteen. Liikennöinnin lisäksi käsitellään Tahkon alueen pysäkkijärjestelyjen kehittämistarpeet.

Varsinainen suunnitteluala käsittää Nilsin - Varpaisjärven maantien pohjoispuolisen Tahkon matkailukeskuksen alueen, mutta tarvittavilta osin on käsitelty alueen yhteydet mm. Nilsin kirkonkylän suunnassa. Joukkoliikennesuunnitelma kattaa kaukoyhteydet sekä yhteydet lento- ja junaliikenteeseen.

Osana suunnittelutyötä laadittu Tahkon opastussuunnitelma on raportoitu erikseen.

MICROSOFT BING

Kuva 1-2. Tahkon rinteet ja matkailukeskuksen ydinalue idästä nähtynä.

2 Lähtökohdat

2.1 Maankäyttö ja toiminnot

Tahkon matkailualueen kaikki keskeiset toiminnot ovat rakentuneet Sääskiniemeen johtavan maantien 5775 varteen ja koko alue tukeutuu rakenteellisesti tähän pääväylään. Tahkon keskeisimmät matkailupalvelut, kuten hotellit, huoneistohotellit, kylpylä-liikuntahalli ja ravintolat ovat keskittyneet Sääskiniemeen sekä Tahkolahden ja rinnealueiden tuntumaan. Pääosa Tahkon alueen yhtenäisestä loma-asutuksesta on sijoittunut nauhamaisesti Tahkon ydinalueen etelä- ja pohjoispuolelle sekä Petäjälammen - Sieraniemen alueelle. Näiden loma-asutusalueiden lisäksi Tahkon ja Simunalahden välisellä alueella sijaitsee hajanaisempaa loma-asutusta Tahkon maantien 5775 suuntaisesti.

Tahkon alueella on runsaat 20 majoitusyritystä ja noin 20 ravintola- ja ruokailupalveluja tarjoavaa yritystä. Tahkon loma-asutokapasiteetti on noin 6000 vuodepaikkaa. Näistä kaksi kolmasosaa on alueen keskusvaraamon (TAHKOcom Oy) välityksessä.

Tahkolla on yhteensä 23 rinnettä ja 14 hiihtohissiä, joista kaksi on tuolihissejä. Hiihtohissikapasiteetti on 17 500 henkilöä/tunti. Hissilippumyynnin arvolla mitattuna Tahko on Suomen neljänneksi suurin hiihtokeskus Levin, Rukan ja Ylläksen jälkeen, ja sen markkinaosuus on 7,5 % Suomen hiihtohissimarkkinoista.

Tahkon latuverkosto on runsaan 60 km mittainen, valaistuja laturia on 16 km. Merkittjä kesäpatikointireittejä on 32 km. Tahko sijaitsee keskeisesti osana laajaa Koillis-Savon moottorikelkkareitistöä.

Tahkolla on kaksi täysimittaista golfkenttää, toinen Sääskiniemessä ja toinen Petäjälammen alueella. Alueella on kylpylä-keilahalli, ratsastuskeskus ja runsaasti muita aktiviteetteja. Alueella toimii useita ohjelmapalveluyrityksiä.

Alueella on kaksi kauppaa, jotka toimivat sesonkiluontoisesti, ja pienempiä lahja- ym. myymälöitä sekä huoltoasema (kylmäasema), mutta kaupallisten palveluiden osalta alue tukeutuu Nilsin kirkonkylään. Tahkolla on oma paloasema ja lämpövoimalaitos.

2.2 Kaavoitus

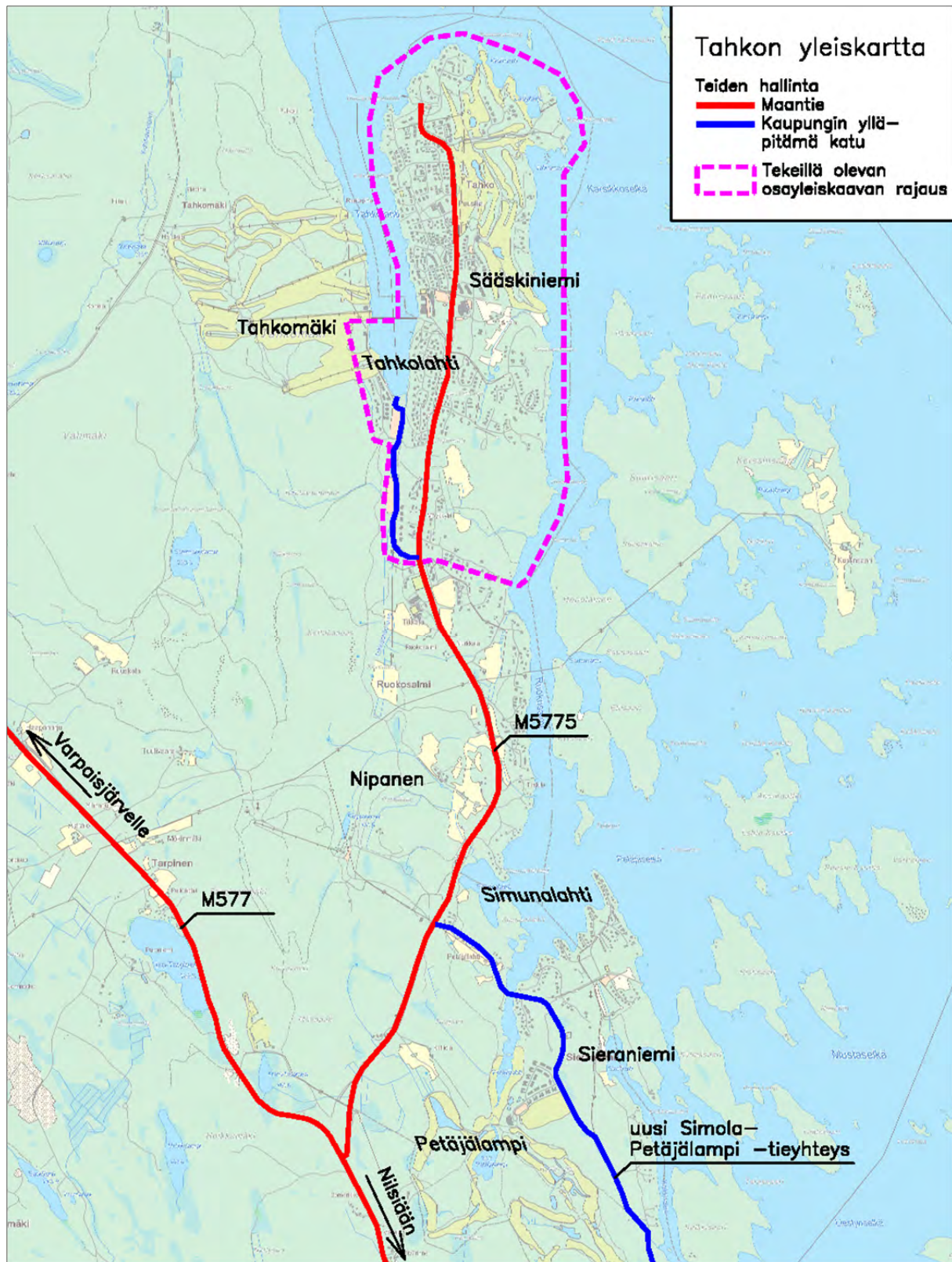
Pohjois-Savon maakuntakaavassa Tahko on osoitettu matkailupalveluiden aluevarauksella. Maakuntakaavassa Tahkon alueen matkailupalveluiden mitoituksessa lähtökohtana on 30 000 vuodepaikkaa, mikä merkitsisi uutta kerrosalaa 550 000 kerros². Nykyiseen 8500 vuodepaikkaan verrattuna tämä merkitsee kolminkertaistumista.

Tahkon matkailualueen kokonaispinta-ala on noin 3000 ha, josta 500 ha on asemakaavoitettu. Muu Tahkon alueen maankäyttö on määritelty v. 2003 hyväksytyssä yleiskaavassa. Asemakaava koostuu useammasta erillisestä osasta (kuva 2-2). Suurin osa asemakaava-alueesta on toteutunut kaavan mukaisesti. Laajimmat toteutumattomat alueet sijoittuvat Nipasen ja Sieraniemen alueille. Tarvetta asemakaavan uudistamiselle on Tahkon keskustassa ja sen eteläpuolella Tahkolahden puoleisella ns. vanhan mökkikylän alueella.

Asemakaavassa maantielle 5775 on osoitettu liikennealue (LT). Muuten tiestölle on pääosin katualuevaraukset.

Tahkon keskustan osayleiskaavan uusiminen

Tahkon keskusta-alueen osayleiskaavan uusiminen on käynnissä. Kaava-alue käsittää koko Sääskiniemen ja Tahkolahden alueen eteläisemmän kierto liittymän tasalta pohjoiseen. Osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa Tahkon keskustan kehittäminen jatkossakin toimivana, monipuolisena ja ympärivuotisesti palvelevana matkailualueena. Tavoitteena on myös tutkia alueen ympärivuotinen asuinrakentaminen ja sen liittyminen Nilsin palvelurakenteeseen. Kaavatyössä määritellään alueelle sijoittuvan asumisen, palveluiden ja virkistystoimintojen luonne ja mitoitus sekä alueen liikenne- ja viheralueverkon pääpiirteet. Tahkon alueen keskustaa pyritään vahvistamaan niin, että varataan tonttialueita mahdollisia uusia kaupallisia sekä asuintoimintoja varten.

Kuva 2-1. Tahkon matkailualue.

Kuva 2-2. Tahkon ajantasa-asetakaava
(tilanne 6/2012).

2.3 Tiestö ja liikenne

Tahkon alueen pääväylä on Tahkovuoren maantie 5775 (Sääskiniementie), johon alueen muu tieverkko vahvasti tukeutuu. Kuopion kaupungin hoidossa olevia katuja ovat Tahkolahdentie ja syksyllä 2013 valmistunut yhteys maantieltä 5775 Petäjälammen kautta Simolaan. Muut tiet ovat yksityisteitä. Tahkon alueella on lukuisia yksityistiekuntia, mikä tekee alueen tiestön hallinnollisesti kirjavaksi. Pääväylät ja pääosa asuntokaduista on päällystetty, mutta suuri osa asuntokaduista on perustettu niin huonosti, että päällystevauriot varsinkin keväällä ovat ongelma. Jyrkkien rinteiden vuoksi osa tiestöstä on talviliukkailla hankalasti kuljettavaa.

Maantien 5775 varrella on koko tien matkalla kevyen liikenteen väylä. Simolan - Sieraniementien myötä Tahkolta syntyy yhtenäinen kevyen liikenteen väylä Nilsin kirkonkylään. Myös Tahkolahdentien varrella on kevyen liikenteen väylä, mutta muilla teillä kevyt liikenne käyttää ajorataa. Maantiellä 5775 on kevyen liikenteen alikulku hotellille johtavan tien liittymässä. Lisäksi alueella on useita latureittien alikulkuja ja yksi moottorikelkkareitin alikulku. Sieraniementien yli on tehty latusilta. Alueen pääväylät on valaistu, mutta muuten katuvalaistus puuttuu tai se on heikkotasoisista.

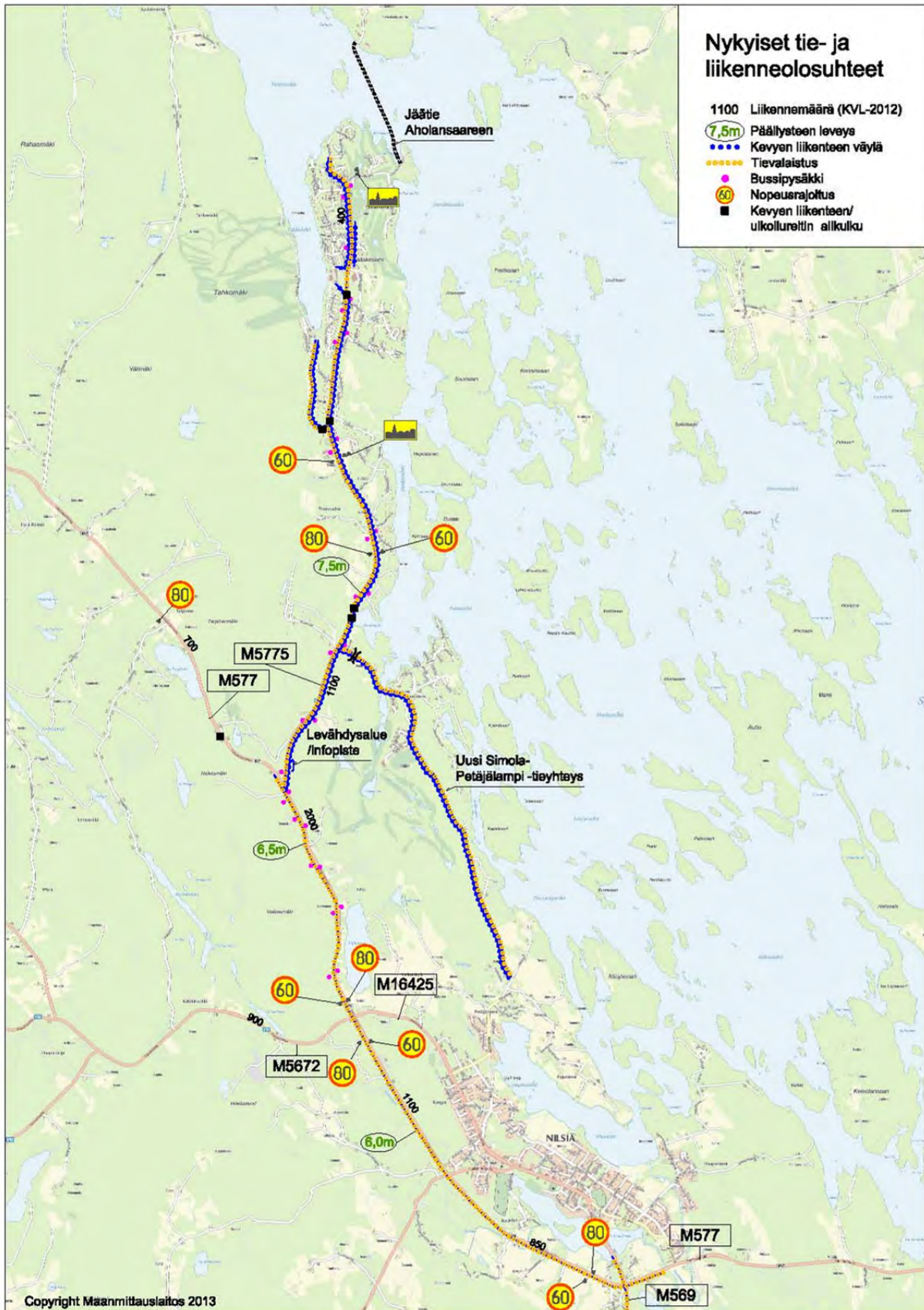
Maantien 5775 eteläosassa on 80 km/h -nopeusrajoitus, joka keskustaa lähestyttäessä laskee 60 km/h -rajoitukseksi. Tahkon keskusta-alue ratsastuskeskuksen kohdalta alkaen on taajamarajoituksen piirissä. Lisäksi alueella on kirjavasti 30 km/h -rajoituksia ja joitakin pihakatumerkkejä, vaikka edellytykset merkin käyttämiseen eivät täyty.

Maantien 5775 liikennemäärä Varpaisenjärventien liittymässä on 1100 autoa/vrk ja laskee 400 autoon/vrk tien pohjoispäässä. Matkailun sesonkiluontoisuuden vuoksi liikenteen kausi- ja viikonpäivävaihtelut ovat suuria. Vaikka laskettelusesonkina on käytössä jääparkki, ja Tahkolahden pohjukkaan on rakennettu laajat pysäköintialueet, sesonkiaikaan eivät pysäköintipaikat keskusta-alueella riitä ja vaativat pysäköintinohjausta.

Tahkon päätiestöä on merkittävästi parannettu v. 2005, jolloin maantielle 5775 rakennettiin kaksi kiertoliittymää, Tahkolahdentie siirrettiin uuteen paikkaan sekä rakennettiin kevyen liikenteen väyliä ja ulkoilureittien alikulkuja.

Kuva 2-3. Sääskiniementie (maantie 5775) on Tahkon matkailukeskuksen pääväylä.

Kuva 2-4. Nykyiset tie- ja liikenneolosuhteet.

3 Nykytila ja kehittämistarpeet

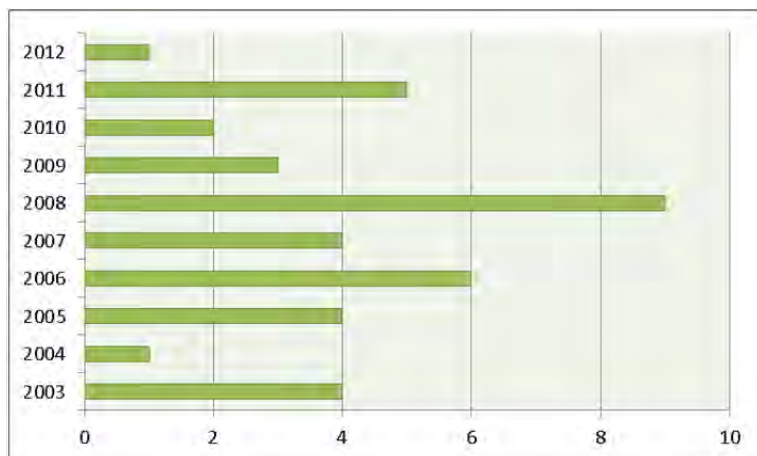
3.1 Liikenneonnettomuudet

Tieliikenneonnettomuuksien osalta tarkastelu perustuu poliisin tietoon tulleisiin onnettomuuksiin kymmen-vuotisjaksolla 2003 - 2012. Vakavat onnettomuudet tulevat poliisin tietoon varsin kattavasti, mutta peltikolareista vain noin kolmannes tulee poliisin tilastoihin. Myös kevyen liikenteen onnettomuudet tulevat huonosti tilastoihin.

Maastoliikenneonnettomuuksien osalta on käyty läpi pelastuslaitoksen Pronto-rekisteri ja vakuutusyhtiöiden liikenneturvallisuustoimikunnan (VALT) tutkimat moottorikelkkaonnettomuudet.

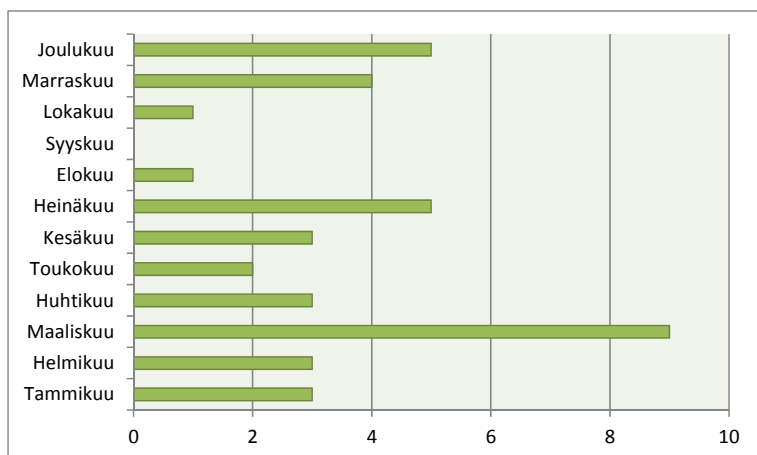
Tieliikenneonnettomuudet

Tahkon alueella on sattunut keskimäärin 3,9 onnettomuutta/vuosi, joista joka kuudes on johtanut henkilövahinkoon. Verrattuna Pohjois-Savon taajamiin Tahkon liikenneturvallisuus on onnettomuustilaston perusteella suhteellisen hyvä. Tähän vaikuttanee osaltaan mm. 2000-luvun puolivälissä tehty parantamishanke, jossa alueelle rakennettiin kiertoliittymiä, kevyen liikenteen väyliä sekä ulkoilureittien alikulkuja.

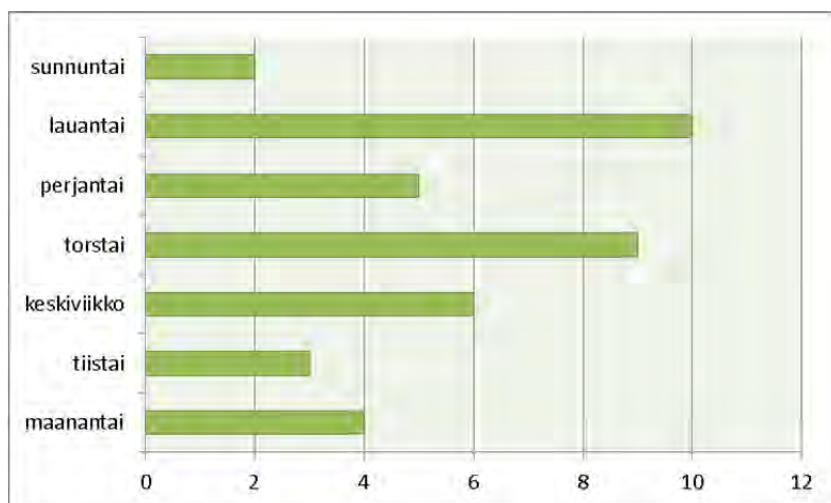
Kuva 3-1. Onnettomuuksien määrät vuosittain (kpl).

Eniten onnettomuuksia tapahtuu maaliskuussa, mikä on Tahkon matkailun vilkkainta sesonkia. Myös joulukuu ja heinäkuu ovat hieman keskimääristä pahempia kuukausia.

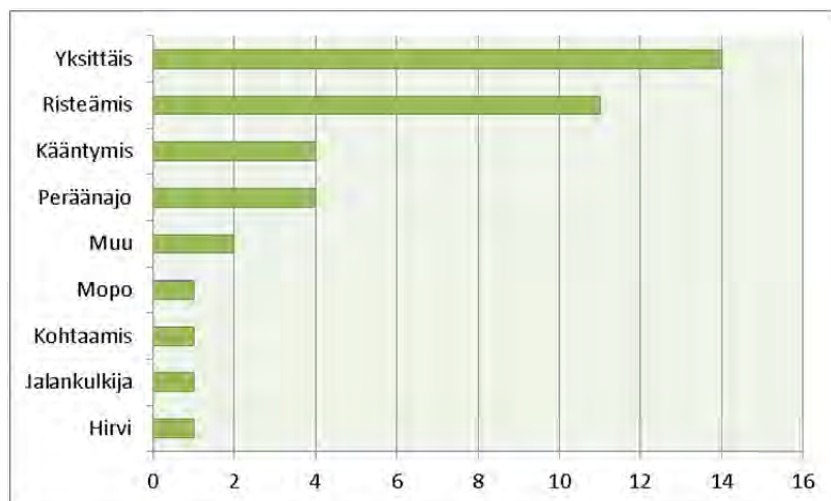
Kuva 3-2. Onnettomuuksien määrät kuukausittain.

Eniten liikenneonnettomuuksia tapahtuu torstaisin ja lauantaisin. Liikenteen vilkkaus ja päiväkävijöiden runsaus näkyvät lauantain onnettomuusmäärissä.

Kuva 3-3. Onnettomuusmäärät viikonpäivittäin (% onnettomuuksista).

Suurin onnettomuusluokka on yksittäisonnettomuus (noin kolmannes kaikista onnettomuuksista). Risteysalueille tyypillisiä kääntymis-, risteämis- ja peräänajo-onnettomuuksia on sattunut näitäkin enemmän eli lähes puolet kaikista onnettomuuksista. Kevyen liikenteen onnettomuuksia on sattunut vähän. Henkilövahinkoja on sattunut eniten risteämis- ja yksittäisonnettomuuksissa.

Kuva 3-4. Onnettomuuksien määrät onnettomuusluokittain (% onnettomuuksista).

Maastoliikenneonnettomuudet

Maastoliikenneonnettomuuksia Tahkolla on sattunut vähän. Pelastuslaitosten ylläpitämään Pronto-aineistoon on tilastoitu vuosina 2008 - 11 Tahkolla vain kaksi onnettomuutta, jotka ovat kesäaikaan sattuneet polkupyöräonnettomuus ja moottoripyöräonnettomuus.

Tutkijalautakunnat ovat käyneet läpi Lapissa ja Pohjois-Savossa sattuneita loukkaantumiseen johtaneita moottorikelkkaonnettomuuksia. Yhteenvedossa on käyty läpi 20 onnettomuutta, joista 8 oli sattunut Pohjois-Savossa. Eniten onnettomuuksia on sattunut kelkkareiteillä ja seuraavaksi eniten teillä. Nämä yhteen-

vedot on koottu VALT:in moottorikelkkaraporttiin 2013. Yhteenvedon 20 onnettomuudesta esiin nousseita huomioita:

- Onnettomuuksista 7 on sattunut ulkomaalaisille
- Onnettomuuksissa on usein syynä hallintalaitteiden virheellinen käyttö
- Kelkkareittien kuntoon on tarvetta kiinnittää huomiota
- Kelkkailijan ja auton välisiä onnettomuuksia on 3 kappaletta
- Kuljettaja on ollut alkoholin vaikutuksen alaisena 4 onnettomuudessa.

3.2 Kehittämistarpeet

Liikenneympäristön ja -turvallisuuden kehittämistarpeita on työn kuluessa selvitetty eri tavoin:

- kehittämistarpeista on helmi - maaliskuussa 2013 tehty internet-kysely Tahkon toimijoille ja asukkailla
- muissa yhteyksissä tehtyjen kyselytutkimusten tulokset on käyty läpi (Tahko 2030 kehittämissuunnitelman kysely elokuussa 2011, Tahkon palvelujen kehittämistä koskeva myServiceFellow -mobiilitutkimus talvella 2011 - 12 sekä Kuopion seudun liikenneturvallisuussuunnitelman kyselytutkimus vuonna 2012)
- suunnittelijat ovat haastatelleet noin 30 Tahkon alueen toimijaa
- suunnittelijat ovat tehneet omia havaintojaan maastoinventointien yhteydessä.

Työn alkuvaiheessa helmi - maaliskuussa 2013 tehtiin Webropol-ohjelmalla toteutettu internet-kysely Tahkon toimijoille sekä alueen ympärivuotisten tai loma-asuntojen omistajille. Kysely lähetettiin kohderyhmälle suoraan sähköpostilinkkinä.

Kyselyyn saatiin vastaukset noin 60 henkilöltä. Yritysten liikenneturvallisuustyötä, liikenneturvallisuuden ongelmia ja kehittämistarpeita, joukkoliikennettä, ulkoilu- ja moottorikelkkareittejä sekä esteettömyyttä koskevat vastaukset on koottu liitteeseen 1. Opastukseen liittyvät vastaukset on esitetty erillisessä opastussuunnitelmaraportissa.

Seuraavana on lähinnä internet-kyselyn, mutta myös tehtyjen haastattelujen ja muun lähtöaineiston pohjalta koottu yhteenveto kehittämistarpeista.

Yritysten liikenneturvallisuustyö

Vastaava kysely on toteutettu myös Rukan, Syötteen, Ylläksen, Saariselän ja Levin yrittäjille. Vertaamalla näiden alueiden kyselyitä keskenään voidaan ostaa esiin:

- Tahkon alueella yritysten turvallisuussuunnitelmat ovat heikommin ajan tasalla.
- Tahkolla on nostettu enemmän esiin ongelmia liikkumisympäristöstä ja opastamisesta, kun Pohjoisen kyselyissä painottuivat asenne ja osaaminen.
- Tahkolla turvallisuustyön painopisteinä pidettiin liikenneympäristön ja joukkoliikenteen kehittämistä.

Yritysten turvallisuustyön kartoitus oli osa kyselyä. Lähtökohtaisesti osa-alue vaatii korjaamista Tahkon alueella. Turvallisuussuunnitelmat ovat heikommin ajan tasalla kuin esim. vastaavan kyselyn perusteella pohjoisen matkailuyrityksissä. Suunnitelmien laatiminen kaipaa ohjeistusta ja myös muiden yrittäjien vertaistukea. Esimerkiksi turvallisuustyön organisoinnilla ja suunnitelmien yhteisellä käsittelyllä voidaan vaikuttaa turvallisuussuunnitelmien laatimiseen. Laadituissa suunnitelmissa korostuu liikenneympäristölähtöisyys. Liikennejärjestelyitä sekä vastuukysymyksiä on käsitelty laajimmin laadituissa suunnitelmissa. Sen sijaan henkilökuntaan, asiakkaisiin ja alihankintaan tulisi saada enemmän huomiota tehtävässä työssä.

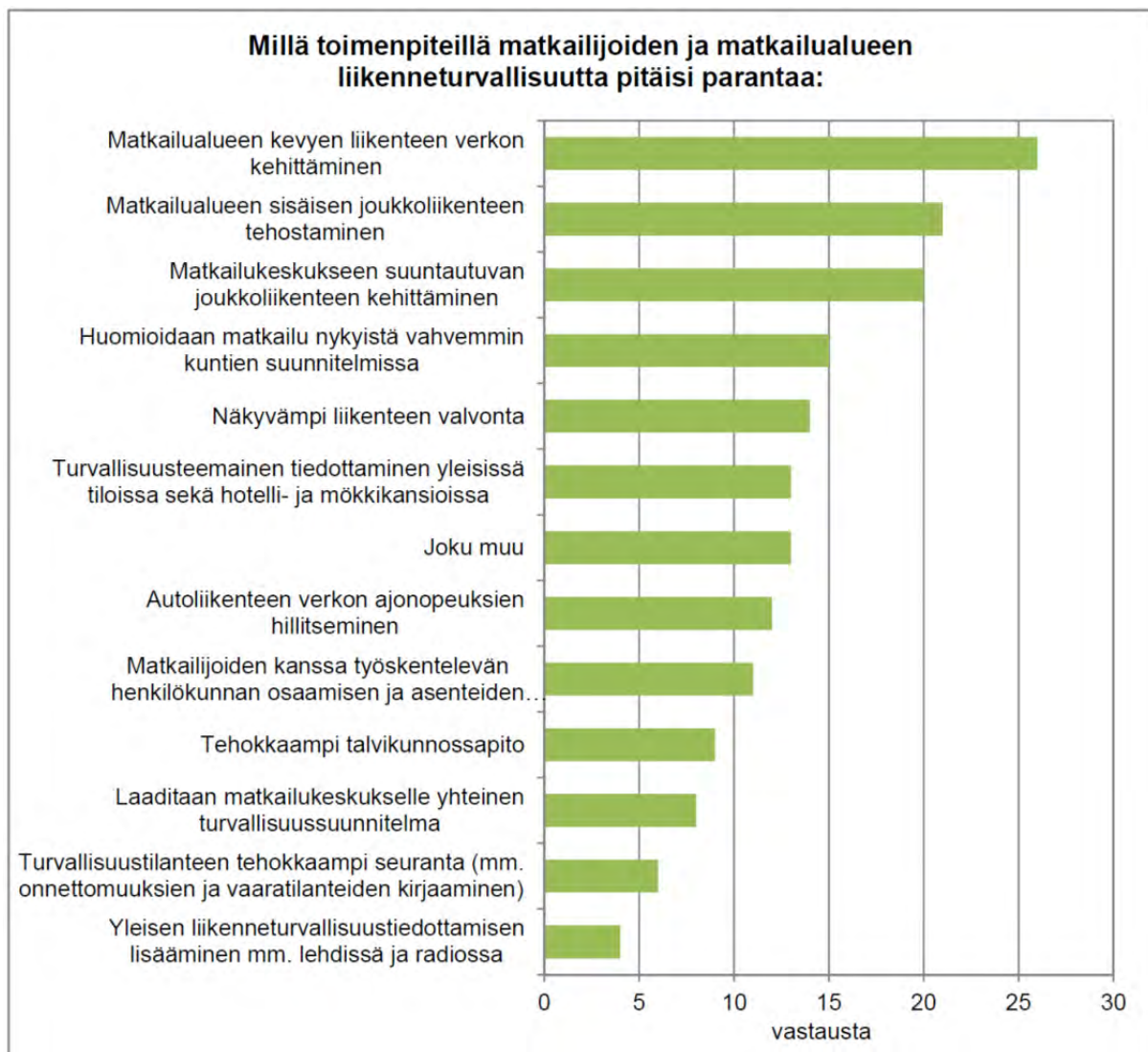
Vastauksissa haettiin myös yhteistä toimintamallia matkailualueen liikenneturvallisuustyölle. Tässä kysymyksessä toivotuimmaksi vaihtoehdoksi nousi vaihtoehto "yritysten ja viranomaisten yhteistyötä tulisi parantaa yhteisellä seurantaryhmällä". Tässä osiossa vastuuta voi ottaa myös alueella toimiva liikenneturvallisuustoimija, joka voi kutsua ensimmäisen seurantaryhmän kokouksen tämän hankkeen jälkeen kauden

2013/14 päätteeksi. Seurantaryhmän otollisin kokoontumisaika on talvikauden päätyttyä, jolloin voidaan tuoreeltaan käsitellä kauden aikana esiin nousseet ongelmat sekä suunnitella ongelmien korjaaminen hiljaisempaa aikaa.

Liikenneturvallisuuden ja -kulttuurin parantaminen

Liikenneturvallisuuden ongelmina nostettiin esiin useimmin muut ongelmat, joiksi useimmin mainittiin opastaminen alueella, moottorikelkkailu ja liikenne golfautoilla. Liikennejärjestelyt olivat seuraavaksi useimmin mainittu ongelma, kolmantena puolestaan asiakkaiden liikennekulttuuri.

Liikenneturvallisuuden parantamisesitykset ovat johdettavissa kyselystä. Alueen liikennejärjestelyiden kehittäminen, kevyen liikenteen järjestelyiden kehittäminen sekä sisäisen joukkoliikenteen parantaminen ovat toivutuihin keinoja liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Kuva 3-5. Liikenneturvallisuuden tärkeimmät parantamistoimenpiteet internet-kyselyn mukaan.

Liikenneympäristön kehittämistarpeet

Liikenneympäristön sekä ulkoilu- ja moottorikelkkaverkoston kehittämistarpeita haettiin kyselyssä sanallisten avovastausten ja karttakyselyn avulla.

Autoliikenteen osalta suurimmat kehittämisodotukset kohdistuivat opastuksen ja viitoituksen parantamiseen. Kunnossapidon tasoa kritisoitiin joissakin vastauksissa. Yleisenä ongelmana koettiin se, että erillisten väylien puuttuessa ajoratoja käyttävät autojen lisäksi jalankulkijat, hiihtäjät, moottorikelkat, mönkijät ja golfautot.

Yksittäisinä autoliikenteen ongelmapaikkoina tulivat esille:

- hotelli Tahkovuoren ja Piazzan välisen aukion liikennejärjestelyt
- liikennejärjestelyt ja yhteydet jääparkkiin Tahkolahden pohjukassa
- Tahkon leirikeskuksen liittymä maantiellä 577 Reittiöllä (suuret nopeudet maantiellä erityisesti liittymää käyttävien karavaanareiden kannalta).

Jalankulkuväylien osalta tuotiin esiin kiertoreittien ja rinnakkaisyhteyksien puute. Keskustan pohjois-eteläsuuntaiset yhteydet ovat pelkästään Sääskiniementien varren kevyen liikenteen väylän varassa. Rinnakkaisyhteyksiä esitettiin mm. Kiermikallion alueelta hotellille sekä golfkentältä kylpylän itäpuolta Turusenharjulle ja edelleen etelään. Kiertoreiteistä päälimmäisenä oli kävelysillan eteläpuolinen Tahkolahden rantaa kiertävä ”rantapromenadi”, mutta kiertolenkkejä esitettiin useissa vastauksissa sijaintia tarkemmin eriteltä. Järjestelyjen sekavuus hotellin - Piazzan alueella ja hotellille johtavilla teillä mainittiin useissa vastauksissa. Vanhaa Tahkolahdentietä esitettiin jalankulkureitiksi.

Pyöräilyreittien osalta palaute kohdistui lähinnä opastukseen erityisesti maastopyöräreittien osalta. Uusia pyöräteitä ei Tahkolle juurikaan oltu vailla, kun Petäjälammen - Simolan väylä valmistuu syksyllä 2013.

Ulkoilu- ja moottorikelkkaverkoston kehittämistarpeet

Patikkareittien osalta yleinen palaute kohdistui opastuksen, reittimerkintöjen ja selkeän kartan puuttumiseen. Useissa vastauksissa oltiin vailla selkeästi merkittyä erimittaisten lenkkien verkostoa. Reitistön parantamista ja mahdollista talvireittiä esitettiin Tahkon lakialueelle. Reitistön laajentamista esitettiin mm. Reittiön harjulle. Jotkut olivat vailla pitempää yhtäjaksoista vaellusreittiä esim. Pisan reitteihin yhdistettynä Kuusamon Karhunkierroksen tapaan.

Latureittien osalta esitettiin latuverkoston täydentämistä niin helpoilla lähiladuilla kuin pitemmillä latuyhteyksillä. Erityisesti lähi- ja yhdyslatua oltiin vailla keskustan tuntumaan Sääskiniementien itäpuoliselle alueelle. Yksittäisenä kohteena kritisoitiin ns. maisemaladun liian jyrkkää lähtönousua Tahkolahdelta. Joissain vastauksissa todettiin myös Sieraniementien latusillan jyrkkyys. Useissa vastauksissa arvosteltiin latusien liian myöhäistä käyttöön saantia alkutalvesta. Lääkkeiksi esitettiin latupohjien parantamista, jolloin vähäisempi lumimäärä riittäisi.

Moottorikelkkareittien toteuttaminen Tahkon keskusta-alueilla jakoi selvästi vastaajien mielipiteitä: osa toivoi kelkkareitistön täydentämistä asuntoalueilla ja osa taas selvästi vastusti lähireittejä. Huoltoasemaliikenteen hankaluus todettiin monessa vastauksessa, ja osa vastaajista esitti huoltoaseman siirtämistä moottorikelkkojen kannalta sopivampaan paikkaan. Moottorikelkkailua tarjoavien ohjelmapalveluyritysten siirtyminen pois keskusta-alueelta sai positiivisia kommentteja.

Liikkumisen esteettömyys

Esteettömyyteen liittyvinä ongelmina todettiin mm. liukkaudentorjunta talvisin jalka- ja pyöräteillä. Myös tiestön routivuus ja huono kunto erityisesti keväisin todettiin ongelmaksi. Vastauksissa nousi esiin, että vesistön rantaan on paikoitelleen hankala päästä niin kesällä kuin talvella, koska yksityistonttien väliin ei ole jätetty aukkoja. Myös laduille pääsy todettiin paikoin ongelmalliseksi.

Liikuntarajoitteisten ottamista huomioon pidettiin pääsääntöisesti tärkeänä, mutta joissain vastauksissa todettiin alueen suurten korkeuserojen ja maaston haastavuus. Joissakin vastauksissa korostettiin yritysten tilaratkaisujen tärkeyttä tässä suhteessa.

4 Liikenneympäristön kehittäminen

Toimenpidesuunnittelussa lähtökohtana ovat nykyinen liikenneympäristö ja sen ongelmat. Tavoitteena on löytää suhteellisen nopeasti toteutettavissa olevia toimenpiteitä. Käynnissä olevassa keskustan osayleiskaavan uusimistyössä aikatahtain on kauempana. Kaavatyössä on mahdollista suunnitella suurempia muutoksia liikennejärjestelmään. Osa tässä suunnitelmassa esiin tulleista kehittämistarpeista edellyttää muutoksia maankäytössä ja kaavoissa. Näiltä osin työn tavoitteena on antaa eväitä kaavatyöhön.

4.1 Liikenneverkon rakenne

Tahkon alue tukeutuu vahvasti pohjois-eteläsuuntaiseen pääväylään mt 5775 (Sääskiniementie). Voimakkaan rakentamisen myötä Sääskiniementie on muuttunut Tahkon keskusta-alueella maaseudun maantiestä taajaman pääväyläksi. Vaikka tien ratkaisuja on pyritty mukauttamaan tiivistyvään maankäyttöön, väylä on edelleen luonteeltaan maantiemäinen. Kun tiellä ei ole pitkämatkaista läpikulkuliikennettä, sen luonnetta ja yleisilmettä voidaan maankäytön tiivistyessä kehittää nykyistä enemmän katumaiseen suuntaan.

Nykyisessä asemakaavassa tiellä on koko matkalta Sääskiniemen pohjoispäähän saakka liikennealuevaraus (LT). Kaavoja muutettaessa liikennealuevarauksesta siihen liittyvine rajoituksineen voidaan keskusta-alueella luopua ja kaavoittaa väylä kaduksi. Tähän liittyen hallinnollinen luokka muuttuu maantiestä kaduksi.

Kaavoituksen ja rakentamisen edetessä nykyisen keskusta-alueen eteläpuolelle, tulisi rakennetta kehittää vähintäänkin kevyen liikenteen yhteyksien osalta Sääskiniementien lisäksi myös pohjois-eteläsuuntaisten rinnakkaisyhteyksien varaan. Rakentamalla uusi tieyhteys ns. vanhan mökkikylän alueelle keskustan lounaisosassa ja katkaisemalla lenkkikatuja autoliikenteellä keskustan luoteisosassa voidaan sekavaa tonttikatuverkkoa selkeyttää ja muodostaa pohjois-etelä-suuntaista viheryhteyttä puistoväyliin.

4.2 Liikennejärjestelyjen parantaminen

Liikennejärjestelyjen kannalta selvästi ongelmallisimmiksi kohteiksi osoittautuivat Sokos-hotellin ja Piazzan välinen aukio sekä Tahkolahden pohjukka. Seuraavassa on esitetty ideatason ehdotukset liikennejärjestelyjen selkeyttämiseksi.

Hotellin ja Piazzan välinen aukio

Alueen erilaisia toimintoja - jalankulkua, pysäköintiä, bussipysäkkiä, taksitolppaa ja huoltoliikenneyhteyksiä - ei ole selkeästi jäsennelty. Pääosa aukiosta on varattu autoliikenteelle. Jalankulkijoita varten on vain kapeat kaistat, jotka puuttuvat kokonaan sisäänkuloteiltä. Pohjoispään kapea ajoyhteys toimii talviolloissa käytännössä vain sisäänajona. Alueen eteläpään sekavuutta lisäävät ajoyhteydet ns. vanhaan mökkikylään ja rannalla oleviin rakennuksiin sekä jalankulkuyhteys Tahkolahden sillalle.

Suunnitelma liikennejärjestelyjen selkeyttämiseksi on esitetty kuvissa 4-1 ja 4-2. Autoliikenteen kierto esitetään yksisuuntaistettavaksi hotellin ympäri vastapäivään, jolloin aukiolle sisäänajo tapahtuu pohjois-suunnasta. Eteläpään yhteys säilytetään kaksisuuntaisena vanhan mökkikylän ja rantarakennusten yhteyksien vuoksi. Vanhan mökkikylän ajoyhteys voidaan katkaista siinä vaiheessa, kun alueelle ehdotettu uusi yhteys suoraan Sääskiniementieltä saadaan toteutettua. Yksisuuntaisuus mahdollistaa ajoradan kaventamisen ja selkeät bussipysäkin ja taksitolpan järjestämiset. Jalankulun asemaa parannetaan rakentamalla kevyen liikenteen väylät sisäänkuloteiden varsille ja selkeyttämällä jalankulkualueita aukiolla. Ajoyhteys hotelli Ukon suunnasta esitetään katkaistavaksi. Yhteys voidaan säilyttää kevyelle liikenteelle.

Keskeisen sijainnin vuoksi aukiota suositellaan Tahkon bussiliikenteen keskuspysäkin paikaksi. Varustuksena voi olla tyylikäs pysäkkikatos, mutta vähintään pysäkkipylöni, jossa on pysäkkimerkit ja aikataulutiedot. Bussien pitempiaikaispysäköinti voi tapahtua mm. Tahkolahden pohjukan pysäköintialueilla.

Kuva 4-2. Hotellin ja Piazzan välisen aukion nykytila (yläkuva) ja muutosehdotus (alakuva).

Tahkolahden pohjukka

Tahkolahden pohjukan pysäköintialueen ongelmat keskittyvät alueen luoteiskulmaan, jossa hissilippujen myyntikioskin vieritse tapahtuu jääparkkiin ajo sekä rannalla olevien ravintola- ym. rakennusten liikenne. Ahtaassa paikassa on hissilippujen jonotusta, jäälle ajoa, rantamyymälöiden jalankulkua ja huoltoliikennettä, linja-autojen ja taksien pysäköintiä sekä siirtymähiitohissin lähtöalue. Tilannetta pahentavat epäselvät liikennemerkkijärjestelyt, jotka periaatteessa eivät salli jääparkkiin ajoa.

Kuva 4-3. Kuva Tahkolahden pohjukan pysäköintialueen luoteiskulmasta, jossa jääparkkiin ajo tapahtuu ahtaasti lipunmyyntikioskin vasemmalta puolen, josta on kulku myös rantaravintolaan ja siirtymähissille.

Suunnitelma liikennejärjestelyjen selkeyttämiseksi on esitetty kuvissa 4-4 ja 4-5. Jääparkkiin ajo esitetään siirrettäväksi lippukioskin itäpuolelle suoraan Tahkolaaksontien jatkeeksi. Talvella käytettävä väylä on tarpeen ottaa huomioon uimarannan rakentamisessa. Linja-autoille ja takseille esitetään selkeät pysäkit pysäköintialueen länsireunaan. Pysäköintialueen päällystäminen mahdollistaisi korotettujen jalankulkuväylien toteuttamisen ja pysäköintiruutujen merkitsemisen.

4.3 Kevyen liikenteen yhteydet

Lomakeskuksena Tahkolla on runsaasti kevyttä liikennettä keskusta-alueen majoituskohteiden, ravitsemisliikkeiden, myymälöiden ja liikuntakohteiden välillä. Pääväylän Sääskiniementien suunnassa kevyen liikenteen yhteydet toimivat. Kehittämiso-dotukset suuntautuvat lähinnä rinnakkaisiin yhteyksiin ja kuntoiluun soveltuvien kävelylenkkien muodostamiseen. Katuverkolla ei kevyen liikenteen väyliä juuri ole. Asuntokaduilla jalkakäytävien tarve on vähäisempi, mutta keskeisten katuyhteyksien varrella jalkakäytäviä on tarpeen lisätä ja joitakin olevia parantaa.

Suurimmat odotukset kohdistuvat Tahkolahden rantaa kiertävään tasokkaaseen ”rantapromenadiin”, joka yhdessä Tahkolahden ylittävän kävelysillan kanssa muodostaisi kiertolenkin ja toisi puuttuvan yhteyden keskustan ja Tahkolahden alueen välille. Rinnakkaisyhteyksistä odotukset kohdistuvat erityisesti Sääskiniemen länsipuolen yhteyteen Kiermikallion-Puustilan -alueelta hotellille. Sääskiniemen itäpuolelle esitetty etelä-pohjoissuuntainen yhteys toimii myös ulkoilu- ja latureittinä. Edellä esitetyt yhteydet vaativat kaavallisia tarkasteluja. Pienenä parannuksena keskusta-alueella esitetään Ukontien muuttamista pelkästään kevyen liikenteen käyttöön Ukko-hotellilta etelään.

Kuva 4-4. Esitys Tahkolahden pohjukkan liikennejärjestelyjen selkeyttämisestä.

Kuva 4-5. Tahkolahden pohjukan liikennejärjestelyjen nykytila (yläkuva) ja muutosehdotus (alakuva).

Yhteys Sääskiniementien pohjoispään kääntöpaikalta Aholansaaren yhteyslaiturille on tarpeen päällystää (kuva 4-6).

Kuva 4-6. Aholansaaren yhteyslaiturilla Sääskiniemen pohjoispäässä varsinaisella laiturilla on huolehdittu esteettömyydestä, mutta sorapintainen rinneyhteys pysäköintipaikalta laiturille kaipaisi parantamista.

Tienylitysten turvallisuutta parannetaan rakentamalla suojateille keskisaarekkeita. Nämä ajoradan kaavennukset hillitsevät samalla ajonopeuksia. Keskisaarekkeita esitetään Sääskiniementielle ratsastuskeskuksen kohdalla olevien linja-autopysäkkien väliin, Kehdonpolun liittymään, tien pohjoisosassa Koivulantien eteläpuolelle kohtaan, jossa Sääskiniementien itäpuolinen kevyen liikenteen väylä päättyy, sekä Karsikonniementien liittymään. Tahkolaaksontielle suojatien keskisaarekettä esitetään kohtaan, jossa kevyen liikenteen väyläksi muutettava entinen Tahkolahdentie liittyy Tahkolaaksontiehen.

Pitempimatkaiset pyörätieyhteydet parantuvat merkittävästi Petäjälammen - Simolan -yhteyden valmistumisen myötä. Sääskiniementien kevyen liikenteen väylä palvelee pyöräilijöiden lisäksi mm. rullaluistelijoita.

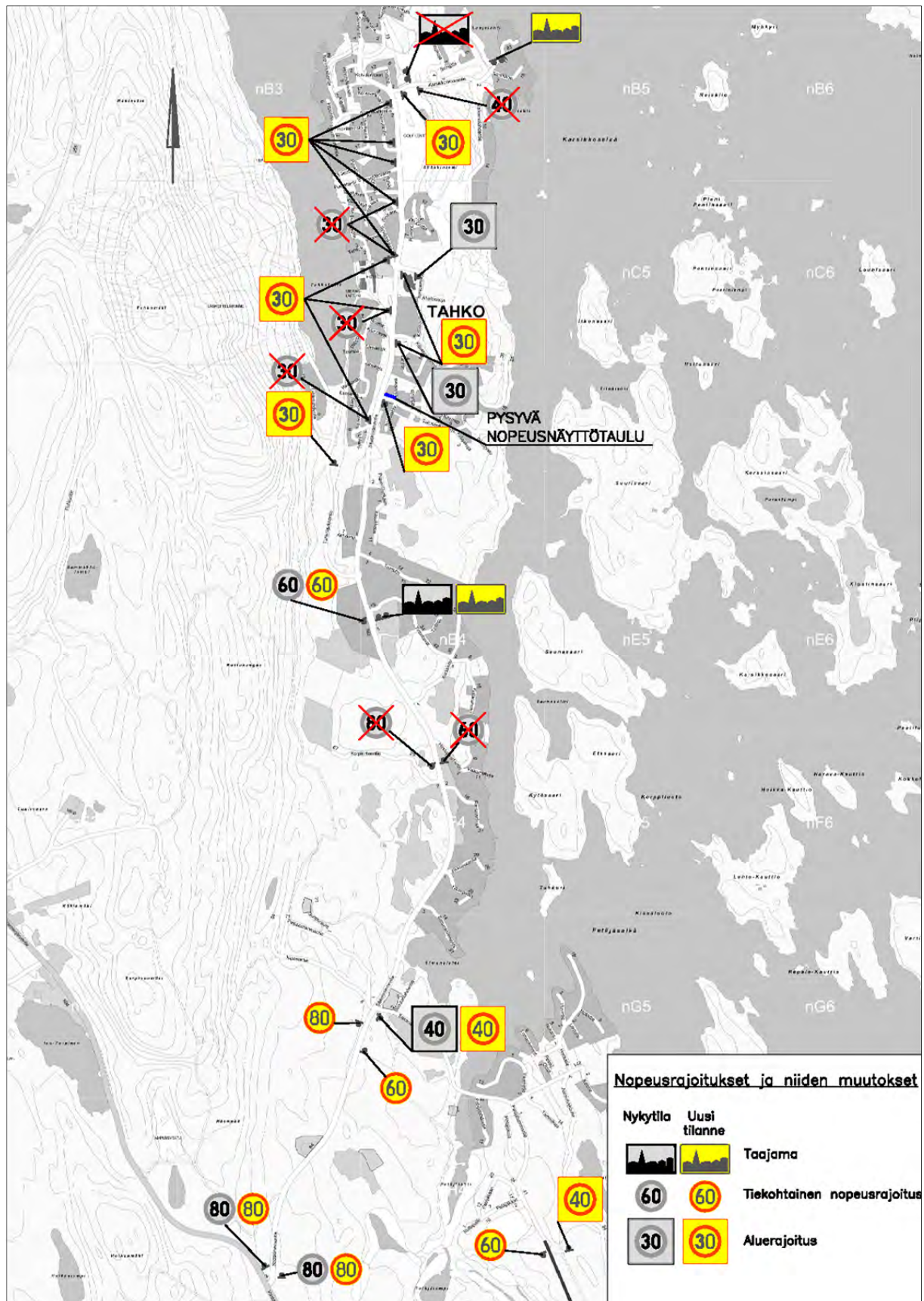
4.4 Nopeusrajoitukset

Tahkon nopeusrajoitukset ovat pääosin tiekohtaisia rajoituksia, mutta joitakin aluerajoituksia on käytössä. Maantiellä 5775 (Sääskiniementie) on eteläpäässä 80 km/h -nopeusrajoitus, joka keskusta-aluetta lähestyttäessä vaihtuu 60 km/h -rajoituksen kautta taajamarajoitukseksi 50 km/h.

Kun nopeusrajoitukset ovat tienpitäjän päätettävissä, Tahkon nopeusrajoitusjärjestelmästä on lukuisista yksityisteistä johtuen aikojen kuluessa tullut epäyhtenäinen ja merkeiltään puutteellinen. Pihakatu-merkkiä on useissa kohtaa käytetty vastoin merkin käyttötarkoitusta ja ristiriidassa samaan pylväaseen sijoitetun nopeusrajoitusmerkin kanssa.

Esitys nopeusrajoitusjärjestelmän tarkistamiseksi on kuvassa 4-7. Maantiellä 5775 (Sääskiniementie) 60 km/h -rajoitus esitetään aloitettavaksi etelästä jo ennen Sieraniementien/Nipasentien liittymää. Liittymän liikenne lisääntyy jatkuvasti mm. Simolaan johtavan tien valmistuessa syksyllä 2013 ja liittyvien teiden varaan kaavoitettujen asuntoalueiden toteutuessa. Maankäyttö liittymän pohjoispuolella on tiivistymässä, joten rajoituksen alentaminen tällä runsaan kilometrin osuudella on paikallaan.

Kuva 4-7. Esitys nopeusrajoitusten muutoksista.

Asuntoalueiden nopeusrajoitukset esitetään yhtenäistettäväksi 30 km/h -aluerajoituksiksi. Karsikkoniemientien taajamamerkki voidaan siirtää jäätien rantautumiskohtaan, jolloin koko Sääskiniemi on yhtenäisesti taajama-alueita. Pihakaturmerkit tulee poistaa (kuva 4-8).

Kuva 4-8. Pihakatu-liikennemerkkiä on Tahkolla käytetty vastoin sen käyttötarkoitusta. Merkki on tarkoitettu ainoastaan pihakadun periaatteella toteutetuille väyille. Pihakadulla jalankulkijoilla on esteetön liikkumisoikeus koko alueella ja ajoneuvoilla on väistämisvelvollisuus heihin nähden. Ajoneuvojen pysäköinti on sallittu ainoastaan merkityillä paikoilla. Pihakatu-merkkiin sisältyvä nopeusrajoitus on 20 km/h, minkä varmistamiseksi kadulle yleensä rakennetaan erilaisia kavennuksia, korotuksia ja esimerkiksi penkkejä ja istutuksia. Pihakadun päättymisen on tarpeen osoittaa päättymismerkillä, joka voidaan sijoittaa pihakatu-merkin taustapuolelle.

Sääskiniementielle saavuttaessa keskusta-alueelle esitetään pysyvää nopeudennäyttötäulua (kuva 4-9).

Kuva 4-9. Nopeusnäyttötäulujen on todettu tehokkaasti alentavan nopeuksia mm. niihin liittyvän sosiaalisen paineen vuoksi.

4.5 Toimenpideohjelma

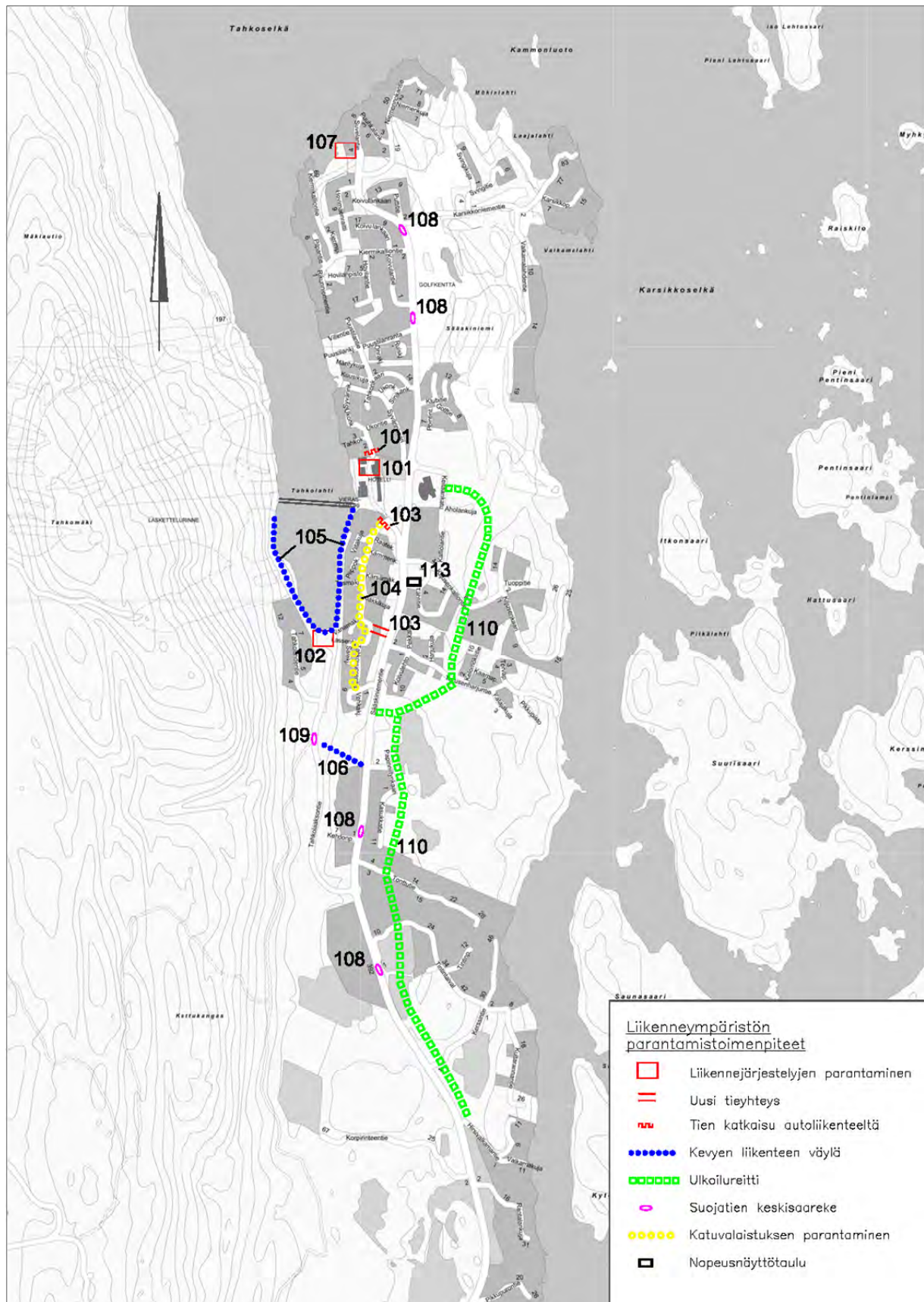
Liikenneympäristöön kohdistuvat toimenpiteet on koottu taulukkoon 4-1 ja kuvaan 4-10. Kustannusarviot ovat suuntaa-antavia.

Taulukko 4-1. Toimenpideohjelma.

Kohde nro	Kohde Toimenpiteet	Kustannusarvio	Toteuttaja
101	Hotellialueen liikennejärjestelyt <ul style="list-style-type: none"> - yksisuuntainen kierto hotellin ympäri vastapäivään - pysäköinnin järjestely - kevyen liikenteen järjestelyt - bussipysäkki, taksitolppa - ympäristöpainotteinen saneeraus 	400 000 €	Y
102	Liikennejärjestelyt Tahkolahden pohjukassa <ul style="list-style-type: none"> - uusi ajoyhteys jääpysäköintiin - bussipysäkki, taksitolppa - kevyen liikenteen järjestelyt 	300 000 €	K
103	Uusi yhteys vanhaan mökkikylään <ul style="list-style-type: none"> - uusi tieyhteys Sääskiniementieltä - hotelli-aukiolta alkavan tien katkaisu autoliikenteeltä 	50 000 €	K
104	Katuvalaistuksen parantaminen vanhan mökkikylän alueella	50 000 €	K, Y
105	Tahkolahden "rantapromenadi" <ul style="list-style-type: none"> - tasokas kävelytie Tahkolahden ranta-alueelle 	500 000 €	K
106	Vanha Tahkolahdentie kevyen liikenteen väyläksi <ul style="list-style-type: none"> - rinnetien saneeraus jalankululle ja pyöräilylle 	50 000 €	K
107	Tieyhteyden parantaminen pysäköintialueelta Aholansaareen johtavalle yhteyslaiturille <ul style="list-style-type: none"> - soratien päällystäminen (esteettömyyskohde) - huoltoajo laiturille sallitaan 	30 000 €	K
108	Suojatien keskisaarekkeet Sääskiniementiellä (mt 5775) <ul style="list-style-type: none"> - Ratsastusareenan kohdalla - Kehdonpolun liittymässä - Koivulantien eteläpuolella - Karsikkoniementien liittymässä 	20 000 € 20 000 € 20 000 € 20 000 €	ELY
109	Suojatien keskisaareke Tahkolaaksontiellä <ul style="list-style-type: none"> - vanhan Tahkolahdentien kohdalla 	20 000 €	K
110	Kevyen liikenteen yhteys (ulkoilureitti) Aholankujalta Hirsival-kamantielle	60 000 €	K
111	Nopeusrajoituksen muutos mt 5775 (80 km/h -> 60 km/h)	500 €	ELY
112	Nopeusrajoitusjärjestelmän yhtenäistäminen asuntokaduilla <ul style="list-style-type: none"> - yhtenäinen 30 km/h -aluerajoitusjärjestelmä (200 €/merkki) 	2 200 €	K, Y
113	Pysyvä nopeusnäyttötäulu Sääskiniementielle (mt 5775)	5 000 €	ELY
114	Uudet linja-autopysäkit (10 kpl) (ks. kuva 7-3)	50 000 €	ELY, K

Toteuttaja: ELY, K=kaupunki, Y=yksityistaho, yksityistiekunta

Kuva 4-10. Liikenneympäristön parantamistoimenpiteet.

5 Ulkoilu- ja moottorikelkkareitit

Tahkolla on monipuolinen reitistö ulkoilu- ja liikuntaharrastuksia varten. Omia reittejä on toteutettu maasto-hiihtoa, patikointia, moottorikelkkailua ja maastopyöräilyä varten. Ratsastusreitit sijoittuvat pääosin latu- ja patikkareiteille. Rullaluistelijat ja -hiihtävät käyttävät kevyen liikenteen väyliä. Syväri-järvelle viitoitetut vesi-reitit soveltuvat melonta- ja soutu-reiteiksi. Talvisin Syvärin jäälle pyritään aukaisemaan noin 5 km mittainen luonnonjäärata retkiliikustelua varten.

5.1 Latuverkosto

Tahkon-Nilsin latuverkosto on runsaan 60 km pituinen (kuva 5-1). Tahkon ja Nilsin välillä on 16 km mittainen valaistu latu. Tahkon alueen teille on toteutettu 3 latualikulkua ja Sieraniementien ylikulkusilta, joten ladut eivät risteä tasossa vilkasliikenteisiä teitä.

Kuva 5-1. Tahkon - Nilsin latukartta 2013.

Kuva 5-2. Sieraniementien ylitse rakennettu latusilta parantaa latureitin toimivuutta ja turvallisuutta. Palautekyselyssä moitittiin ladun jyrkkyyttä sillalla. Maaston salliessa suositetaan alikulkua, joissa yleensä saadaan parempi latuprofiili ja jotka tulevat halvemmiksi.

Latuverkoston kehittäminen

- uusi latuyhteys Sääskiniementien itäpuolelle golfladulta etelään Simunalahteen
- ladut alkutalvesta aikaisemmin käyttöön (latupohjien tasaaminen, ensilumen latu)

5.2 Moottorikelkkareitit

Tahkon moottorikelkkareitit (kuva 5-3) on osa Koillis-Savon laajempaa kelkkareitistöä. Tämän 1990-luvun loppupuolella rakennetun reitistön pituus on yli 400 km. Koillis-Savon reitistö on kytketty Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakunnallisiin reitistöihin.

Nilsin moottorikelkkaurat on perustettu maanomistajien kanssa tehtyjen maankäyttösopimusten perusteella. Pääosa sopimuksista on voimassa toistaiseksi, mutta osa sopimuksista on määräaikaista. Sopimusten uusiminen ja niiden pysyvyys mm. kiinteistön vaihtaessa omistajaa on epävarmaa. Tämä aiheuttaa jatkuvaa epävarmuutta reitistöä käyttäville moottorikelkkareitityksille ja rajoittaa niiden kehittämistä. Esimerkiksi opastaulukarttoja kelkkareitin varrelle ei ole voitu tehdä, koska reitin sijainti muuttuu jatkuvasti.

Vuonna 2013 on käynnistetty hanke moottorikelkkareittien virallistamiseksi ja rakentamiseksi Kuopion, Siilinjärven ja Koillis-Savon kuntien alueella vuoteen 2016 mennessä (MoViRa-hanke). Moottorikelkkareitit perustetaan maastoliikenneläin mukaisella menettelyllä reittitoimituksen kautta, jossa reitti merkitään rasiiteksi kiinteistörekisteriin. Reittitoimituksella varmistetaan reitin pysyvyys myös maanomistajavaihdoksien jälkeen. Toimitusmenettelyn muita etuja ovat säästöt reitistön kunnossapidossa ja rakentamisessa.

Reittien virallistamisella vähennetään moottorikelkkailusta aiheutuvia haittoja. Virallistamisen myötä reitien taso nousee, jolloin ajaminen keskittyy aikaisempaa paremmin juuri siihen tarkoitukseen perustetuille

reiteille. Moottorikelkkailun valvonta on helpompaa virallisilla ja tarkoituksenmukaisesti merkityillä ja opaste-
tuilla reiteillä. Reittien kehittäminen helpottaa reittien ylläpitoa ja tukee alueella toimivien moottorikelkkailuun
liittyvien yritysten toimintaa.

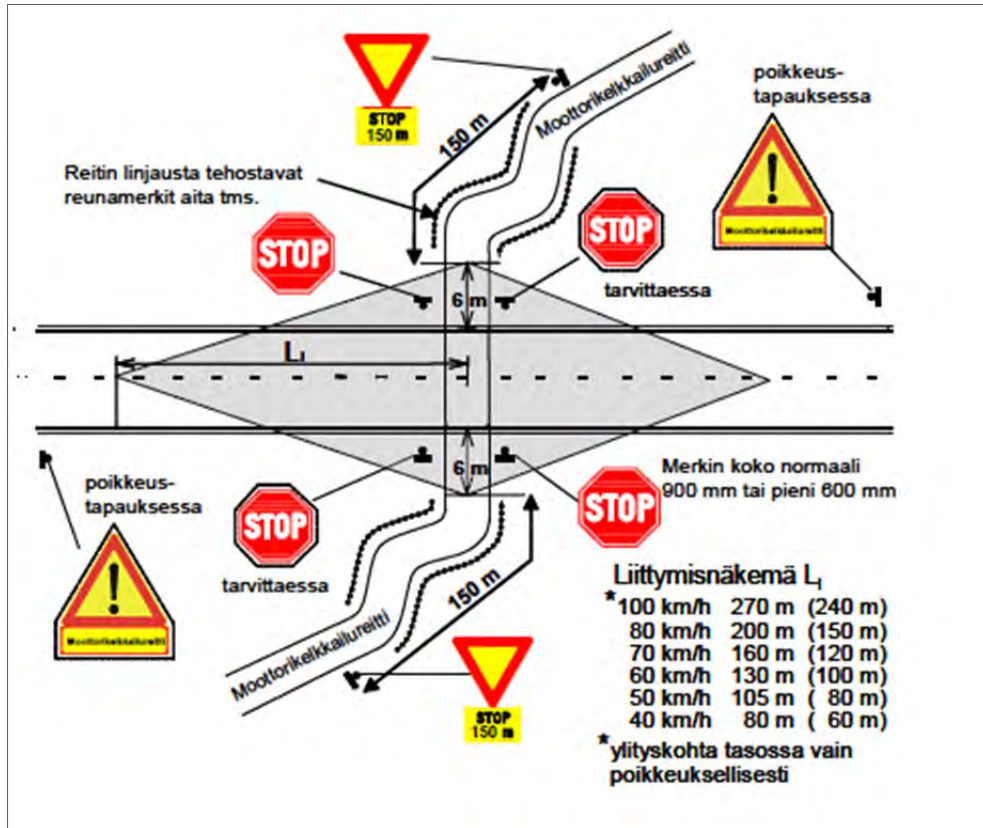
Kuva 5-3. Moottorikelkkareitit (violetilla) Tahkon - Nilsin alueella.

Suunnittelutyön alkuvaiheessa tehdyssä internet-kyselyssä ei tullut ilmi moottorikelkkareittien erityisiä
ongelmakohteita tai turvallisuuspuutteita. Tarkistetut tienylityskohdat reiteillä ovat ohjeiden mukaisesti mer-
kittyjä (kuva 5-4). Reittien tienylityskohdissa on numeroituja pelastuspisteitä, jotka helpottavat hätätapauk-
sissa pelastushenkilöstön ohjaamista onnettomuuspaikalle (kuva 5-5).

Moottorikelkkareitit Tahkon keskusta-alueella jakavat vahvasti mielipiteitä: osa haluaisi reittejä siten, et-
tä niille pääsisi suoraan loma-asunnoista, ja osa taas katsoo, etteivät moottorikelkat kuulu loma-

asuntoalueelle melu- ja turvallisuusongelmien vuoksi. Kelkkareitin johtamista Tahkolahdella kävelysillan eteläpuolelle pidettiin ongelmallisena. Selvä ongelma on huoltoaseman sijainti Kiljusenkaarentien varressa, koska tankkaamaan tulevat moottorikelkat joutuvat ajamaan Tahkolahdelta tienvarsipenkkaa pitkin ja ylittämään vilkkaan Sääskiniementien. Myös merkittyjen reittien ulkopuolella tapahtuva kelkkailu koettiin ongelmaksi.

Kuva 5-4. Moottorikelkkareitin tai -uran risteäminen tien kanssa. Lähde: Tietoa tiensuunnitteluun nro 82. Moottorikelkkareitin tai -uran ja maantien risteäminen. Tiehallinto 2006.

Kuva 5-5. Moottorikelkkareittien tienylityspaikoissa on numeroidut pelastuspisteet, joiden avulla pelastushenkilöstö voidaan ohjata onnettomuuspaikalle.

Moottorikelkkoja vuokraavat ja kelkkaretkiä järjestävät ohjelmapalveluyritykset ovat siirtyneet Tahkon keskustasta Nipasen alueelle, mikä koetaan toimivaksi ratkaisuksi.

Moottorikelkkaluun liittyvät kehittämistoimet

- Tahkon keskustassa toteutetaan moottorikelkkailu "ulkosyöttöisenä" Sääskiniemeä kiertävältä jääreitiltä
- moottorikelkkojen "rantautumispaikkojen" lisääminen (paikkoja, joissa pysäköintitilaa moottorikelkkojen kuljetuskärryille ja yhteys kelkkareiteille)
- huoltoaseman siirto moottorikelkoilla paremmin tavoitettavaan paikkaan, esimerkiksi Varpaisjärventien tai Sieraniementien liittymän tuntumaan

Tahkon keskustan osalta lähtökohtana on, ettei alueelle rakenneta sisäistä moottorikelkkareitistöä. Moottorikelkkailu alueella hoidetaan "ulkosyöttöisesti" Sääskiniemen ympäri kulkevalta jääreitiltä. Lyhyet pistot jäältä loma-asuntoalueelle, ns. moottorikelkkailun siirtymäreitit tullaan huomioimaan kaavoituksen yhteydessä - erityisesti alueilla, joilla se taajamarakenteen vuoksi on vielä mahdollista toteuttaa.

Nykyinen huoltoaseman sijainti on moottorikelkkojen lisäksi hankala myös autoliikenteelle. Maankäytön suunnittelussa tulisi varautua huoltoasemapaikkaan Varpaisjärventien tai Sieraniementien liittymän tuntumassa, jonne on mahdollista järjestää toimiva moottorikelkkareitti. Täällä huoltoasema palvelee paremmin koko Tahkon alueen yli 1000 autoa/vrk liikennettä ja lisäksi Varpaisjärventien lähes 1000 autoa/vrk liikennettä. Huoltoasema voisi olla osa Sääskiniementien alkupäähän luontevasti istuvaa "Tahkon porttia". Tämä olisi hyvä sijainti myös alueen keskusvaraamolle (TAHKOcom), koska lomailijat saapuvat tätä kautta alueelle ja osa lomailijoista hakee loma-asunnon avaimen keskusvaraamosta.

5.3 Ulkoilureitit

Patikkareiteistä saadussa palautteessa painottui reittien opastuksen parantaminen. Opastuksen parantamista oltiin vailla erityisesti eri reittien lähtöpisteisiin, mutta myös reittien opastuksessa. jotkut vastanneet toivoivat patikkareittien laajentamista ja pitempää opastettua kierrosta Kuusamon Karhunkierroksen tapaan.

Alueelle oltiin vailla ratsastusreittejä, jolloin luonteva suunta olisi ratsastuskeskuksen länsipuolelle Tahkovuoren ja Nipasen rinteille.

Kuva 5-6.
Sääskiniementielle (mt 5775) on Simunalahteen rakennettu erilliset alikulut moottorikelkkareitille (kuvassa) ja hiihtoladulle. Kuvassa oikealla latukahvio.

6 Turvallisuustyön kehittäminen

Yrityksien turvallisuussuunnittelua kartoitettiin yrityshaastatteluissa useilla kysymyksillä. Yrityksiltä tiedusteltiin, miten turvallisuussuunnittelua on tehty, mitä liikenneturvallisuuden osa-alueita on suunnitelmassa huomioitu ja missä muodossa liikenneturvallisuustyötä tulisi alueilla tehdä. Kyselyn palautetta on verrattu viidessä Pohjois-Suomen matkailukeskuksessa toteutettuun vastaavaan kyselyyn.

Tahkon alueella on kyselyn perusteella runsaasti yrityksiä, jotka eivät ole laatineet turvallisuussuunnitelmaa. Turvallisuuden osalta liikennejärjestelyt on koettu tärkeimmäksi kehityskohteeksi. Asiakkaiden ja henkilöstön huomiointi tulivat kyselyssä esiin pienemmällä painoarvolla kuin muissa matkailukeskuksissa tehdyissä kysymyksissä. Liikennekulttuurin ongelmissa esiin nousevat opastus, kelkkailijat ja golfautot. Muissa matkailukeskuksissa painotus on ollut enemmän mm. alkoholin käytössä.

Turvallisuuden kehittämisessä tärkeiksi koetaan fyysisen ympäristön ja joukkoliikenneyhteyksien kehittäminen. Tiedotuksen ja valistuksen merkitykseen ei uskota.

Kyselyn, onnettomuusanalyysin ja haastattelujen perusteella Tahkon alueen liikenneturvallisuuden tila on kohteen koko huomioiden varsin hyvä. Alueella on pieniä paikallisia ongelmia, mutta kokonaisuudessaan vahinkojen määrä on kohtuudella vähäinen ja kehittämisen tarpeet on hyvin tiedostettu.

6.1 Turvallisuustyön nykytila

Turvallisuuden parantamiseksi on mahdollista nostaa esiin monen tyyppisiä toimintamalleja. Yrityshaastattelun ja onnettomuusanalyysin kautta esiin nostetut puutteet voidaan huomioida liikenneympäristön parantamissuunnitelmassa. Joukkoliikenteen kehittäminen käsitellään niin ikään omassa osiossaan.

Tähän osioon nostetaan esiin yritysten turvallisuustyöhön liittyvät kehittämistarpeet omina toimenpite-esityksinään. Turvallisuustyön osalta kehitettäviä osa-alueita ovat:

- Yrityksien sitoutuminen turvallisuustyöhön
- Asiakkaiden tietoisuuden ja osaamisen kehittäminen
- Valvonnan ja pelastusvalmiuden kehittäminen
- Liikennemuotojen erottelun kehittäminen

6.2 Turvallisuustyön kehittämistarpeet

Yrityksien sitouttaminen

Suurin merkitys alueen liikenneturvallisuustyössä on Tahkon aktiivisilla toimijoilla. Turvallisuustyön organisoiminen ja eri toimenpiteistä vastaavan työryhmän kokoaminen on ensimmäinen askel alueen turvallisuuden varmistamiseen. Yrityksien kautta tavoitetaan sekä matkailijat että alueella työskentelevät. Yrityksen osalta tulee varmistaa sitoutuminen ja osaaminen.

Turvallisuustyön organisointi

Turvallisuustyötä käydään läpi omassa erillisessä työryhmässään, joka purkaa menneen kauden aikana todetut ongelmat ja sopii korjaavista toimenpiteistä. Työryhmässä tulee olla matkailuyrityksien, kaupungin, pelastuslaitoksen, poliisin, Liikenneturvan ja tienpitäjän edustajat mukana. Ryhmä voisi kokoontua toukokuun aikana seurantakokoukseen sekä marraskuussa pienempään paikallisesti järjestettyyn palaveriin käymään läpi, että seurannassa esiin nostetut puutteet on korjattu. Ryhmän koollekutsumisesta ja kokouksien järjestelystä voi kokeiluvaiheessa vastata Itä-Suomen liikenneturvallisuustoimija. Ryhmän ensimmäinen kokoontuminen on keväällä 2014.

Seuranta voidaan järjestää myös Tahkon markkinointiorganisaation kokousten yhteyteen.

Vastuu: Organisaatiosta sovitaan hankkeen loppuseminaarissa

Ajoitus: Kokoukset aina toukokuussa, seurantakokous paikallisesti marraskuussa

Pelastussuunnitelmien saattaminen ajan tasalle

Pelastussuunnitelmat tulisi yrityksissä saattaa ajan tasalle. Tässä tarvittaisiin sekä tukea yrityksille että valvontaa. Tukea voidaan jakaa esimerkiksi alueellisen ryhmän kautta antamalla valmiita pohjia ja vinkkejä pelastussuunnitelman sisällöstä. Valvonta on puolestaan hoidettava Kuopion kaupungin toimesta. Pelastussuunnitelmien laatimisen tueksi löytyy aineistoa myös internetin kautta:

<http://www.edu.lao.fi/kehittaminen/virtuaalikoulu/matkailu/turvallisuus/pelastussuunnitelma.html>

Vastuu: Tahkon alueen turvallisuustyöryhmä

Ajoitus: Pelastussuunnitelmat tulisi saattaa ajan tasalle toukokuun loppuun 2014 mennessä

Henkilökunnan osaamisen kehittäminen

Yrityksissä on hyvä olla liikenneturvallisuusasioiden osaajia, jotta oikeat asiat pystytään nostamaan esiin tiedottamisessa sekä tiedostetaan paremmin mahdolliset ongelmat. Erityinen tarve asiantuntemukselle on safariyrityksissä, joissa tulee olla valmiudet kouluttaa myös asiakkaita.

Osaamisen kehittämiseksi olisi hyvä järjestää yrityksiin räätälöity koulutus. Sisältönä olisi tarpeen olla liikenneturvallisuuden aineistojen ja työkalujen esittely sekä yritysten tarpeiden mukaista käytännön harjoittelua.

Vastuu: Tahkon alueen turvallisuustyöryhmä

Ajoitus: Koulutustarpeista sovitaan kevään 2014 seurantakokouksen yhteydessä. Ensimmäisten koulutusten ajoitus ennen kauden 2014/15 alkua

Asiakkaiden tietoisuuden ja osaamisen kehittäminen

Toinen askel liikenneturvallisuuden edistämässä on asiakkaisiin vaikuttaminen. Vaikuttamisen keinoja ovat sekä suora tiedottaminen että alueella toimivien yritysten tietoisuuden ja osaamisen kehittäminen liikenneturvallisuusasioissa.

Tiedottamisen kehittäminen

Liikenneturvallisuustiedottaminen sisältää ohjeistusta sekä suomalaisille että ulkomaisille matkailijoille. Suomalaisten matkailijoiden osalta haasteena ovat maastoliikennesääntöjen osaaminen. Osana tiedottamista tulee olla myös joukkoliikenteestä ja pysäköinnistä tiedottaminen. Ulkomaisille matkailijoille tulee puolestaan muistuttaa suomalaisista liikennesäännöistä sekä liikennekulttuurista – mm. ajoetäisyyksistä ja ajoneuvon paikasta tiellä. Erityisenä ongelmana on koettu myös laduilla liikkuminen. Näkyvällä tiedottamisella luodaan kuva siitä, mitkä asiat ovat tärkeitä ja että matkailijan turvallisuus on matkailukohteessa huomioitu. Tahkon alueen tiedottaminen toivottiin keskitettävän yhden tahon vastuulle.

Vastuu: Kuopion kaupunki, alueen yritykset

Tiedottaminen: Jatkuvaa

Liikenneturvallisuusmateriaalin jakaminen

Liikenneturvallisuusaineistoa on laajasti saatavilla. Erityisesti Liikenneturvan kautta löytyy vapaa-ajan liikkumiseen tärkeää koulutusmateriaalia. Tämän aineiston kohdennettu jakaminen niissä solmupaikoissa, joissa matkailijat liikkuvat, auttaisi tiedotuksessa.

Liikkumisesta on laadittu lyhyitä A4-kokoisia tietopaketteja, joita olisi mahdollista sisällyttää myös mökki- ja hotellikansioihin. Näiden tiedotuskanavien kautta saavutettaisiin laajasti kaikki alueella pitempään viipyvät matkailijat ja aineistoihin olisi helppo tutustua.

Vastuu: Alueen yrittäjät, Tahko.com

Ajoitus: Materiaalin jakaminen jatkuvaa

Käyttökoulutuksen kehittäminen (moottorikelkat, mönkijät)

Ensikertalaiset ja ulkomaalaiset matkailijat hakevat tuntumaa maastoliikenteeseen moottorikelkoilla ja mönkijöillä useimmin safarien kautta. Tämän takia safarin vetäjien osaaminen on tärkeässä roolissa.

Alkusyksyyn ajoittuva safarihenkilöstön koulutustilaisuus joka 2./3. vuosi parantaa valmiuksia uusien liikkujien kouluttamiseen. Koulutuksen hankkiminen esim. Liikenneturvan kautta.

Ajoharjoittelun alueen osoittaminen Tahkon alueelta, jossa safareille lähtevät sekä kelkan vuokraajat voivat testata ajotuntumaa ennen reitille lähtöä. Harjoittelun alueen osoittaminen ja ylläpito yhteistyössä Kuopion kaupungin kanssa.

Moottorikelkkailun opastusvideoiden käyttöä voisi edistää kelkkavuokraamoissa ja kelkkakoulutuksessa. Lähivakuutuksen johdolla on laadittu usealle eri kielelle käännetty kelkkailun opetusvideo käytettäväksi esim. kelkkaa vuokrattaessa tai kelkkasafarille lähdettäessä.

Vastuu: Tahkon alueen turvallisuustyöryhmä, alueen yritykset

Ajoitus: Henkilöstön koulutus loppukesästä 2014, asiakaskoulutus tämän jälkeen

Venäläisautoilijoiden valistaminen

Venäläiset muodostavat merkittävimmän ulkomaalaisryhmän alueella, joten heidän valistamiseensa tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Venäjänkielisiin esitteisiin tulisi sisällyttää perusohjeita liikkumisesta. Venäjänkielistä materiaalia tulisi jakaa mahdollisuuksien mukaan matkailijoille. Hyvän venäjänkielisen perusopetuksen saa esimerkiksi Liikenneturvan aineiston kautta:

http://www.liikenneturva.fi/www/fi/liitetiedostot/turvatietao/venaja_kevyt.pdf

Vastuu: Majoitusyritykset

Ajoitus: Jatkuva

Valvonnan ja pelastusvalmiuden kehittäminen

Jos vahinkoja pääsee sattumaan, tulee ennaltaehkäisevästi pyrkiä vaikuttamaan mahdollisimman tehokkaaseen pelastus- ja ensihoitovalmiuteen.

Kameravalvonnan kehittäminen

Tahkolla on julkisia alueita, joilla turvallisuudessa koetaan eniten olevan ongelmia. Näiden alueiden turvallisuutta voisi parantaa kameravalvontaa lisäämällä. Kameravalvonta vähentäisi ilkivaltaa, kyltein tiedotettuna rauhoittaisi liikennettä ja auttaisi sattuneiden vahinkojen selvittämisessä. Kameravalvottavia paikkoja voisivat Tahkon alueella olla Piazzan aukio ja Tahkolahden pohjukan alue. Valvonnan rahoituksesta ja toteutuksesta vastaisivat kullakin alueella toimivat yritykset.

Vastuu: Alueen yritykset

Ajoitus: Vastuunjaosta sopiminen kauden 2013/14 aikana, toteutus ennen hiihtokauden avausta 2014/15

Opastusjärjestelmän kehittäminen

Pelastuskartan laatiminen ja pelastuspisteiden merkitseminen maastoon parantavat maastoliikenteen turvallisuutta. Maastossa liikkuvia varten tulisi olla säännöllisin välein merkittyjä pisteitä (esim. tien ylityksissä tien nimet), jotta mahdollinen apu voidaan hälyttää mahdollisimman tarkasti paikalle.

Vastuu: Kuopion kaupunki, pelastuslaitos, alueen yritykset

Ajoitus: Kauden 2014/15 alkuun mennessä

Liikennemuotojen erottelu

Liikennemuotojen erottelulla ja eri liikennemuotoihin liittyvillä kehittämistoimenpiteillä turvataan alueella liikumista. Liikennemuotojen osalta keskeinen ongelma on ohjeistuksen ja osin pelisääntöjen puuttuminen. Mahdolliset ongelmat johtuvat yllättävistä tilanteista.

Golfautoliikenne

Golfautojen liikkuminen tulisi rajata vain niille kuuluvalla alueella. Mökin omistajia tulisi tiedottaa siitä, ettei omien golfautojen käyttö ole suositeltavaa. Keinoina ovat tiedottaminen golfyrityksen toimesta sekä puuttuminen golfautojen liikkumiseen poliisin liikennevalvonnan yhteydessä.

Ohjeistus golfautojen vuokrauksen yhteydessä on toimivaa. Alueen tiedottamisessa tulisi huomioida, missä olosuhteissa ja reiteillä omilla golfautoilla voi liikkua. Tiedottamisessa tulisi korostaa liikennesääntöjä ja niitä ajoneuvoluokkia, joilla on lupa liikkua yleisellä teialueella.

Valvonnassa kiinnitetään entistä enemmän huomiota golfautojen ohjaamiseen oikeille reiteilleen.

Vastuu: Poliisi, golfyritykset

Moottorikelkkareitit

Moottorikelkkareitit tulisi viedä majoituskohteisiin saakka tekemällä pistoja nykyisiltä latureiteiltä mökkialueille. Rantautumispaikkoja rakentamalla voitaisiin helpottaa liikkumista ja järjestää sallittuja yhteyksiä kelkkareiteille.

Huoltoaseman siirtäminen Varpaisjärventien tai Sieraniementien liittymäalueelle vähentäisi matkailun keskusalueella tapahtuvaa moottorikelkkailua ja parantaisi osaltaan turvallisuutta.

Vastuu: Kuopion kaupunki, alueen yritykset

Latureitit

Latureiteille kaivattiin edelleen opastuksen lisäämistä. Varsinkin ongelmapaikkakyselyssä painottuivat Tahkon alueen latureitteihin liittyvät ongelmat. Ohjeistus tulisi toteuttaa myös englanniksi ja venäjäksi, sillä talviliikkuminen ja väylien käyttö on vieraampaa ulkomaalaisille matkailijoille.

Tiedottaminen latureittien käytöstä:

- kiertosuunta
- vaarallisista laskuista ja vaativista nousuista varoittaminen
- ei pulkkailua laduilla
- tien ylityskohdista varoittaminen

Vastuu: Kuopion kaupunki

Pulkkailumahdollisuudet

Pulkkailurinteen rakentaminen siirtäisi aktiviteetin toivottuun kohteeseen ja vähentäisi ongelmia ”väärällä” alueella pulkkailussa. Kohteen tulisi olla majoituksen ja rinteiden tuntumassa. Ohjeistus tulisi toteuttaa myös englanniksi ja venäjäksi, sillä talviliikkuminen ja väylien käyttö on vieraampaa ulkomaalaisille matkailijoille.

Pulkkailu- ja leikkialue on hyvä ottaa huomioon maankäytön suunnittelussa, esimerkiksi Kiljusenkaaren alueen suunnittelussa. Yleiskaavatyössä selvitetään pulkkailualuetta myös Tonttutien pohjoispuolelle.

Vastuu: Kuopion kaupunki, alueen yritykset

7 Julkisen liikenteen kehittäminen

7.1 Julkisen liikenteen nykytila

Tahkolle on varsin hyvät toimivat liikenneyhteydet, jotka asiantuntijahaastattelujen perusteella vastaavat myös liikenteen kysyntää. Kuopio – Nilsä – Tahko välillä Tahkolle on Kuopiosta arkisin 6 vuoroa ja lauantaisin sekä sunnuntaisin 2 vuoroa. Kuopioon on arkisin 5 vuoroa, lauantaisin 2 vuoroa ja sunnuntaisin 3 vuoroa. Nilsän ja Tahkon välillä on sesonkiaikana arkisin 6 vuoroa ja lauantaisin sekä sunnuntaisin 5 vuoroa. Uutena joukkoliikenteen vuorona on talven 2013 aikana avattu reittiliikenne Kuopion lentoasemalta Tahkolle.

Julkisen liikenteen tarjonta Tahkolle:

Aikapoikkeus	Turku/ Helsinki	Iisalmi	Joensuu	Kuopio	Nisä	Tahko th	Tahko
koulu					7:55	-	8:30
M-P (talvi)				7:55	9:00	-	9:30
L,S (talvi)					9:00	-	9:35
L		9:15				10:25	
M-P+		9:15				10:25	
M-P++		9:15				10:25	
S (talvi)					10:00	-	10:25
L (talvi)				9:35	10:40	-	11:05
M-P (talvi)					11:00	-	11:20
L (talvi)					11:45	-	12:10
S (talvi)					11:45	-	12:10
M-P (talvi)				12:00	13:00	-	13:20
M-P			11:00		13:35	13:40	
L,S (talvi)				12:30	14:50	-	15:15
M-P (talvi)				13:45	14:55	-	15:15
koulu					15:30	-	15:45
M-P (talvi)				14:30	15:40	-	16:00
M-P++				15:10	16:15	-	16:30
M-P,SS		16:15				17:25	
L,S (talvi)					17:00	-	17:25
L			15:15		17:25	17:30	
M-P++			16:35		18:45	18:50	
SS			16:35		18:50	18:55	
M-P+			16:35		18:50	18:55	
M-P (talvi)				16:45	18:40	-	19:00
M-P				18:00	19:10	-	19:25
M-P				21:10	22:15	-	22:30
SS				21:10	22:15	-	22:30
P (talvi)	11:00/14:30			21:20	22:20	-	22:35

Julkisen liikenteen tarjonta Tahkolta:

Aikapoikkeus	Tahko	Tahko th	Nisiä	Kuopio	Joensuu	Iisalmi	Helsinki/ Turku
koulu	8:30	-	8:50	9:55			
M-P (talvi)	9:30	-	9:45	10:50			
L,S (talvi)	9:35	-	9:50				
L		10:25	10:30		13:00		
M-P+		10:25	10:30		13:00		
M-P++		10:25	10:30		13:00		
S (talvi)	10:25	-	10:40				
L (talvi)	11:05	-	11:20				
M-P (talvi)	11:20		11:35	14:00			
P (talvi)	11:35	-	11:50	12:50			20:30/22:35
L (talvi)	12:10	-	12:25	14:00			
S (talvi)	12:10	-	12:30	14:00			
SS	12:10	-	12:25	13:30			
M-P (talvi)	13:20	-	13:35				
M-P		13:40				14:55	
M-P (talvi)	15:15		15:30	16:45			
L,S (talvi)	15:15	-	15:30	16:35			
koulu	15:45	-	16:25				
M-P (talvi)	16:00	-	16:40				
M-P	16:30	-	16:45	17:55			
M-P,SS		17:25	17:30		20:00		
L,S (talvi)		-					
L		17:30				18:35	
L (talvi)	17:25	-	17:45				
S (talvi)	17:25	-	17:40				
M-P++		18:50				20:00	
SS		18:55				20:05	
M-P+		18:55				20:05	
M-P (talvi)	19:00	-	19:15				
M-P	19:25	-		20:35			

Helsingistä pääsee junalla Kuopioon klo: 11:15, 12:43 ja 15:37. Matkailun kannalta mielekkäitä paluuyhteyksiä ovat puolestaan Kuopiosta klo 14:07 ja 17:15 lähtevät vuorot. Näille junavuoroille on linja-autoyhteys Tahkolta.

Julkisen liikenteen järjestäminen Kuopion lentoasemalta on hankalaa, koska lentoaikataulut muuttuvat niin nopeaan tahtiin, ettei joukkoliikennettä pystytä järjestelemään niiden mukaisesti.

Tämän työn yhteydessä tehdyn kyselyn perusteella alueen joukkoliikenteen tärkein kehittämisen suunta on Kuopio. Kuopion jälkeen seuraavaksi eniten toivottiin yhteyksien kehittämistä Helsingin ja Pietarin suunnilta.

Kyselyn perusteella alueen joukkoliikenteeseen oltiin varsin tyytyväisiä. Tahkon asiakaskyselyn 2011 perusteella joukkoliikenteen osuus oli 0,8% Tahkolle suuntautuvista matkoista. Oman auton osuus on saman kyselyn perusteella 98 % Tahkolle suuntautuvista matkoista.

7.2 Julkisen liikenteen palvelutasotavoitteet

Nilsin taajaman joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet on määritelty Kuopion kaupungin joukkoliikennetoimikunnan päätöksellä 2.5.2013. Nilsin osalta palvelutasotavoitteeksi on asetettu peruspalvelutasoinen joukkoliikennetarjonta. Koillis-Savon joukkoliikennesuunnitelmassa on Tahkon yhteyksien osalta esitetty tavoitteeksi: ”Tahkolle järjestetään vaihdollinen yhteys Nilsin keskustassa. Tärkeimmät vuorot ovat arkipäivisin klo 16 jälkeen Kuopion asemalle tulevalta junilta ja sunnuntaisin klo 14 jälkeen etelään lähteville junille.”

Liikenne- ja viestintäministeriö on valtakunnallisesti määritellyt julkisen kaukoliikenteen peruspalvelutaso. Peruspalvelutaso on tavoite, ei subjektiivinen oikeus. Määritelty julkisen liikenteen peruspalvelutaso ohjaa mm. ELY-keskuksen liikenteen hankintaa. ELY-keskuksen liikenteen hankintojen painopiste on alueellisen liikenneverkon turvaamisessa. Kuntien vastuulla on kuntien sisäisen liikenteen järjestäminen. Julkisen liikenteen peruspalvelutaso tavoitteena on, että alueellinen liikenneverkko tyydyttää

- kuntien välisten opiskelumatkojen tarpeen
- kuntien välisen työssäkäynnin tarpeen
- pitkämatkaisen (keskuskaupunkeihin suuntautuvien) asiointiyhteyksien tarpeet
- yhteydet kaukoliikenteeseen
- runkoliikenne toimii runkona pitkämatkaisissa Kelan kuljetuksissa.

Kuva 7-1.

Tahkon kyläyhdistys on toteuttanut yhtenäiset ja selkeästi nimetyt pysäkkikatokset.

7.3 Julkisen liikenteen kehittäminen

Julkisen liikenteen rooli Tahkon alueen liikenteessä on tällä hetkellä varsin vähäinen. Ympäristötietouden kasvaessa sekä kasvumahdollisuuksien kehittämiseksi on kuitenkin tärkeää, että matkailukeskukseen on myös sujuvat joukkoliikenneyhteydet. Tämänhetkinen liikennetarjonta on varsin kattava ja vastaa kartoituksen perusteella varsin hyvin alueen tarpeita. Suurimmat kehittämistoiveet ovatkin liikenteen yleisissä olosuhteissa. Joukkoliikenteen kehittämiseksi esitetään:

- Tiedottamisen kehittäminen
- Tahkon alueen pysäkkien kehittäminen
- Pienet julkisen liikenteen kehittämistoimenpiteet

Joukkoliikennetiedottaminen

Tiedottamisen vastuuttaminen on ensimmäinen askel joukkoliikennetiedotuksen kehittämisessä. Koko aluetta tarkasteleva ja palveleva tiedottaminen tulisi vastuuttaa yhdelle taholle. Asiakaskunnan mukaisesti tulee tiedottamisen olla monentasoista.

Tiedottaminen netissä on tärkein kanava. Linkit jo etusivun kautta antavat kuvan alueen savutettavuudesta sekä mahdollisuudesta liikkua Tahkon alueella myös ilman omaa autoa.

Tiedottaminen pysäkeillä on toteutettu valmiin aikataulupohjan mukaan. Koska matkailija ei välttämättä tunne aluetta, voisi tiedotuksesta tehdä pysäkkikohtaista "SkiBus-vuorot lähtevät tältä pysäkiltä klo xx:xx..."

Vastuu: Vastuutahosta sopiminen kauden 2013/14 aikana

Ohjeistus matkaketjun varaamiseksi

Tahkon nettisivuille tulisi saada ohjeistus matkaketjun varaamiseksi. Matka voi koostua junalla, lentäen tai linja-autolla kuljetusta osuudesta ja tätä on mahdollista täydentää taksikuljetuksin.

Tahko.com -nettisivulla tulisi olla julkisen liikenteen aikataulut sekä linkki Matka.fi -palveluun. Tiedottamisessa tulisi esittää ne vuorot, joilta on jatkoyhteys Tahkolle saakka.

Vastuu: Tahko.com yhteistyössä alueen yritysten kanssa

Aikataulu: Matkahakupalvelujen täydentäminen ennen hiihtolomasesongin käynnistymistä

Taksitarjonnan turvaaminen sesonkiaikoina

Taksien saatavuus nousee ongelmaksi muutaman sesonkiviikon aikana. Lapin keskuksissa sekä kaupungeissa tapahtumaviikonloppuina on kokeiltu taksien saatavuuden turvaamista yhteistyössä lähialueiden kanssa. Taksitarjontaa voisi tasata esimerkiksi Kuopion/Siilinjärven/Lapinlahden/Rautavaaran taksilla. Kaupungin tulisi tehdä asiasta aloite ELY-keskukselle..

Vastuu: ELY-keskus

Aikataulu: Neuvottelujen käynnistäminen talven 2013/14 aikana

Liikennöinti Tahkon - Nilsin kirkonkylän alueella (SkiBus-liikenne) on matkailun kannalta tärkein joukkoliikennemuoto alueella. Toimiva sisäinen liikenne vähentää painetta pysäköintiin. SkiBus-liikenne voi jakaa myös majoituksen kysyntää laajemmalle alueelle. Nykyinen liikenne tukeutuu paljolti Kuopiosta tulevien yhteyksien jatkovuoroille sekä koulukuljetuksiin. Vaihtoehtona liikenteelle on jatkuvasti liikennöivä esim. matalalattiaisella kalustolla ajettava liikenne. Reitin pituus Nilsistä Tahkon palveluihin ja takaisin on pituudeltaan n. 35 km ja reitti olisi ajettavissa n. 50 minuutissa. Tällä hetkellä sesonkiaikoina liikennöintitiheys on kahden tunnin välein.

SkiBus-liikennettä on toivottu kehitettävän tiheämmälle vuorovälille. Oman vuoron saaminen edellyttäisi pieniä muutoksia liikenteen konseptiin:

SkiBus-liikenteen hieman muokattu konsepti

- Nykyinen reititys on toimiva ja tavoittaa varsin hyvin alueen majoituskohteet ja palvelut
- Reititys mahdollistaa liikennöintitiheyden tiivistämisen n. 1 tuntiin
- Kaluston koko n. 20 - 25 paikkaa ja mahdollisesti matalalattiaisen city-bussi
- Bussin kylkiin ja sisälle mainostilaa
- Liikennöinti sesonkina mahdollisesti hissien aukiolon mukaisesti
- Liikennöintivälillä Nilsä – Tahko voi huolehtia myös koulukuljetuksista

7.4 Linja-autoliikenteen reitit sekä pysäkki- ja terminaalijärjestelyt Tahkon alueella

Tahkon sisäisen liikenteen pääreitti on ja tulee tulevaisuudessakin olemaan Sääskiniementie. Alue on pitkäomainen ja tie palvelee kohtuullisen hyvin koko matkailualueetta. Kävelyetäisyys Sääskiniementielle on matkailualueelta kohtuullisen lyhyt ja toisaalta sisäisen liikenteen reitti pystytään pitämään nopeana ajamalla päätieta pitkin. Sääskiniementieltä lähtevät pistotiet ovat puolestaan kapeita ja mutkaisia.

Sisäisen liikenteen kehittämisessä keskeisin toimenpide olisi liikenteen saavutettavuuden parantaminen lisäämällä jonkin verran linja-autopysäkkejä. Joiltakin majoitusalueilta ei tällä hetkellä vaivattomasti pääse joukkoliikenteen kyytiin. Työ alkuvaiheen työpajatilaisuuden palautteen perusteella kuvassa 7-3 on esitetty uusien linja-autopysäkkien sijainti.

Tärkeä osa toimivaa joukkoliikennettä on myös näkyvä tiedottaminen. Palautteissa toivottiin tiedottamisvastuun antamista jollekin taholle sekä tiedottamisen kehittämistä edelleen. Liikenteen aikataulujen tulisi näkyä pysäkeillä sekä julkisissa tiloissa. Myös nettitiedottamista olisi mahdollista edelleen kehittää.

Keskuspysäkin kehittäminen Piazzan aukiolla koettiin selkeäksi tarpeeksi. Keskuspysäkillä tulisi olla pysäkkikatos ja riittävä aikataulutiedotus sekä SkiBus-liikenteestä että pitkämatkaisista vuoroista. Keskuspysäkin tulee näkyä, jotta joukkoliikenteen olemassaolo tiedostettaisiin paremmin.

SkiBus-liikenteen pysäkkien kehittäminen

SkiBus-liikenteen merkittävin kehittämistoimenpide on uusien linja-autopysäkkien saaminen reitin varrelle. Pysäkkiehdotukset perustuvat yrittäjän näkemyksiin potentiaalisista matkailijavirroista.

Yrittäjien mainostaminen linja-autossa parantaisi osaltaan liikenteen kannattavuutta sekä edesauttaisi palveluiden kysyntää Tahkon alueella. Mainostamista tuleekin lisätä SkiBus-liikenteen autossa.

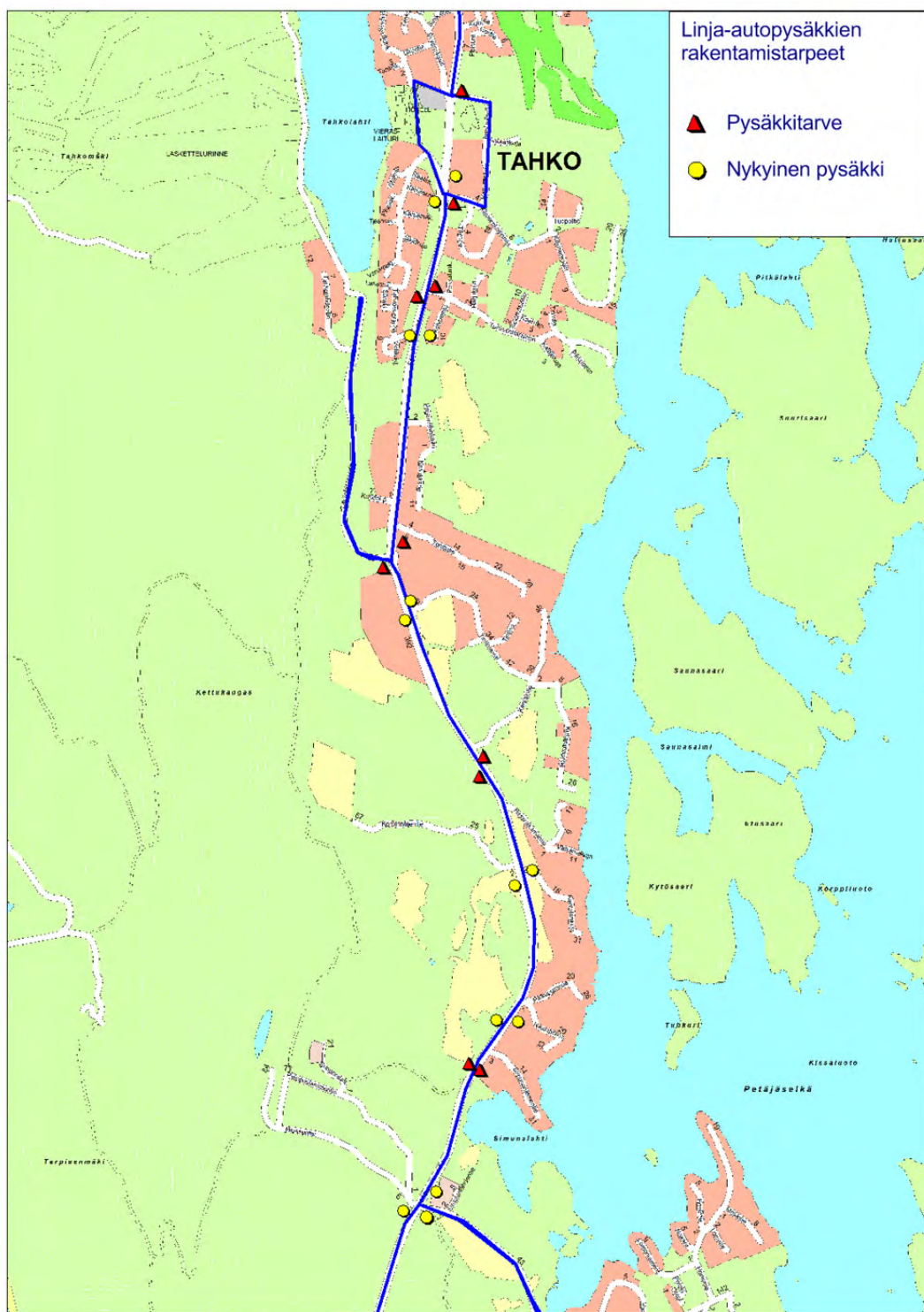
Vastuu: Kuopion kaupunki, liikennöitsijä, alueen yritykset

Aikataulu: Kehittämisessä etusijalla markkinoinnin kehittäminen. Pysäkkien kehittäminen investointimahdollisuuksien puitteissa.

Kuva 7-2.

Nykyinen pysäkki Piazzan edustalla
kaipaa kehittämistä.

Kuva 7-3. Uusien pysäkkien tarve Tahkon alueella.

Lähtöaineisto

Koillis-Savon joukkoliikennesuunnitelma. Koillis-Savon kunnat. Insinööritoimisto Liidea Oy. Oulu 2010.

Koillis-Savon ulkoilureitistön täydennyssuunnitelma. Hannu Koponen. Pohjois-Savon ympäristökeskuksen moniste 51. Kuopio 2006.

Kuopion ja Siilinjärven joukkoliikennesuunnitelma. Kuopion kaupunki. Siilinjärven kunta. Pohjois-Savon ELY-keskus. WSP Finland Oy. Kuopio 2012.

Moottorikelkkailureitin tai -uran ja maantien risteäminen. Tietoa tiensuunnitteluun nro 82. Tiehallinto 16.2.2006.

Moottorikelkkaväylien tavoiteverkko. Valtakunnalliset suuntaviivat verkon suunnittelun tueksi. Jani Päivänen, Paula Leppänen, Lauri Virrankoski, Risto Jounila. Ympäristöministeriön raportteja 3/2009. Helsinki 2009.

Pohjois-Savon maakunnallinen turvallisuussuunnitelma 2011 - 2015. Pohjois-Savon liiton julkaisu A:69. Kuopio 2011.

Rimpiläinen, Markku. Pelkonen, Jukka. Tahkon aika. Neljäkymmentä värikästä vuotta 1968 - 2008. Comma Group Oy. Helsinki 2007.

Service Design in Tourism. MyServiceFellow-mobiilitutkimus Tahkon matkailukeskuksessa 27.11.2011 - 11.3.2012. Tutkimusraportti 5.9.2012. Savonia-ammattikorkeakoulu. Kuopio 2012.

Tahko 2030 kehittämissuunnitelma. Nilsin kaupunki. Pohjois-Savon liitto. Finnish Consulting Group. Nilsin 2011.

Tahkon loma-alueiden alueellinen opastussuunnitelma. Tiehallinto, Savo-Karjalan tiepiiri. Kuopio 2008.

Tahkon ulkoilureittien opastussuunnitelma. Nilsin kaupunki. Movein Markiting Oy. Nilsin 2008.

Tahkon vesireitti. Kapteenin kirja. Kuopio 2011.

Tahkovuoren tieyhteyden tarveselvitys. Tiehallinto, Savo-Karjalan tiepiiri. Nilsin kaupunki. Kuopio 2004.

Liitteet

1. Vastaukset Tahkon liikenneasioita koskeneessa internet-kyselyssä.

Vastaukset Tahkon liikenneasioita koskeneessa internet-kyselyssä

Tahkon liikennesuunnitelmaan liittyen tehtiin helmi-maaliskuussa 2013 Tahkon yrittäjille sekä ympärivuotisille ja loma-asukkaille kohdistettu internet-kysely Webropol-ohjelmalla.

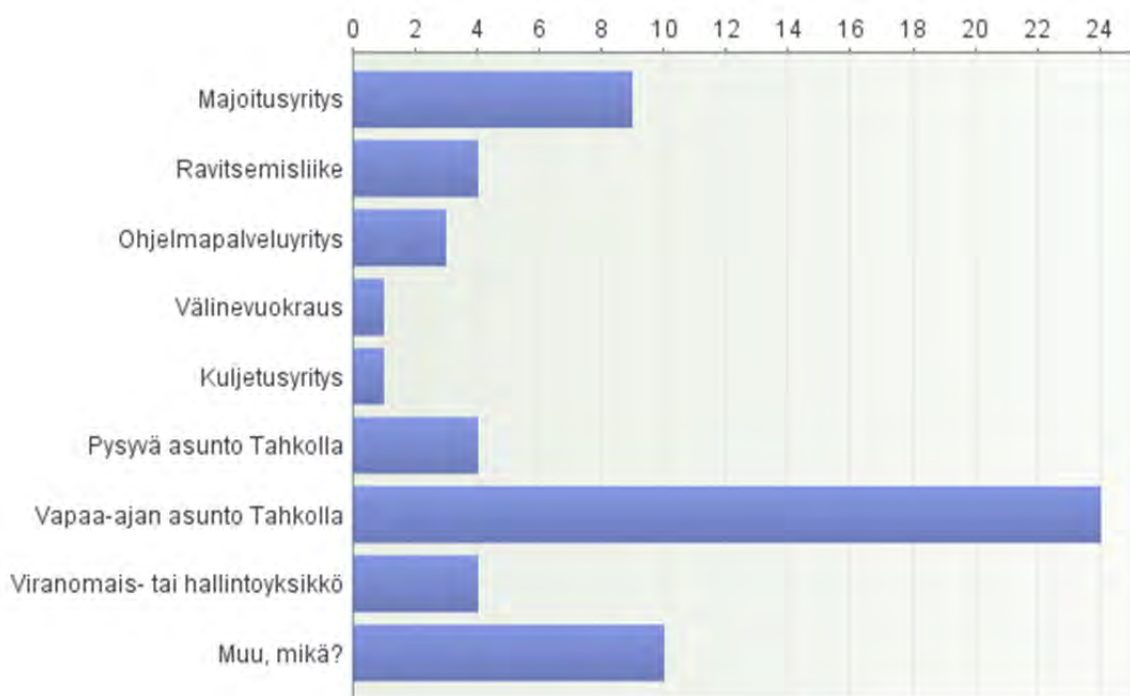
Vastaajia oli yhteensä noin 60 henkilöä.

Seuraavaan on koottu yritysten turvallisuustyötä, liikenneturvallisuuden ongelmia ja kehittämistarpeita, joukko-liikennettä, ulkoilu- ja moottorikelkkareittejä sekä liikkumisen esteettömyyttä koskevat vastaukset. Opastusta ja viitoitusta koskevat vastaukset on esitetty erillisessä opastussuunnitelmaraportissa.

Taustaa

3. Toimiala / vastaajan asema:

Vastaajien määrä: 60

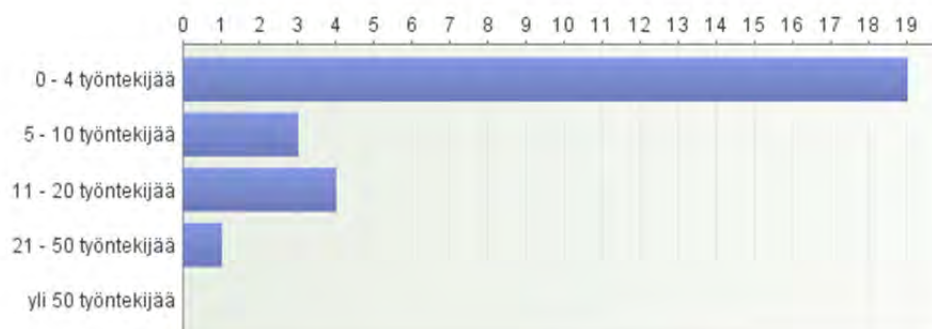
Avoimet vastaukset: Muu, mikä?

- myyntiyhtiö
- caravan alue
- majoitus + caravan
- catering
- maanomistaja
- palveluyritys
- pyöräilijä
- Tieisännöitsijä
- Keskusvaraamo/ infopiste
- lounas-kahvila

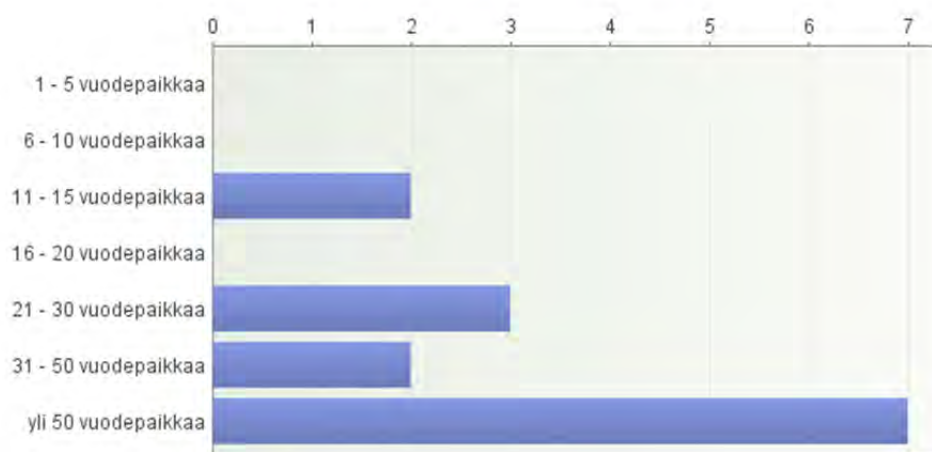
4. Yrityksen koko (työntekijöiden määrä enimmillään):

Vastaajien määrä: 27

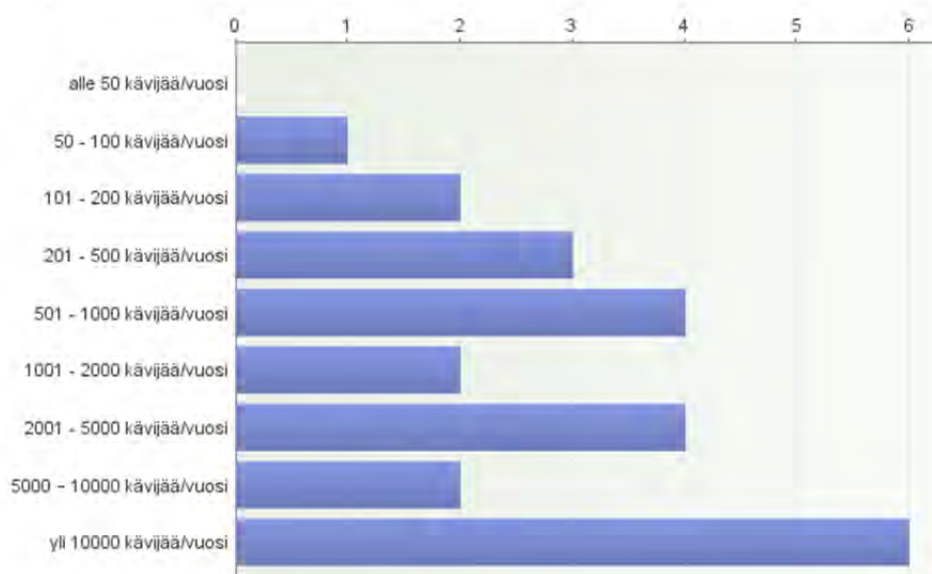
5. Yrityksen majoituskapasiteetti (jos ei majoitusliike, siirry suoraan seuraavaan kysymykseen):

Vastaajien määrä: 14

6. Arvio vuosittaisesta kävijämäärästä (jos ei kävijöitä, siirry suoraan seuraavaan kysymykseen):

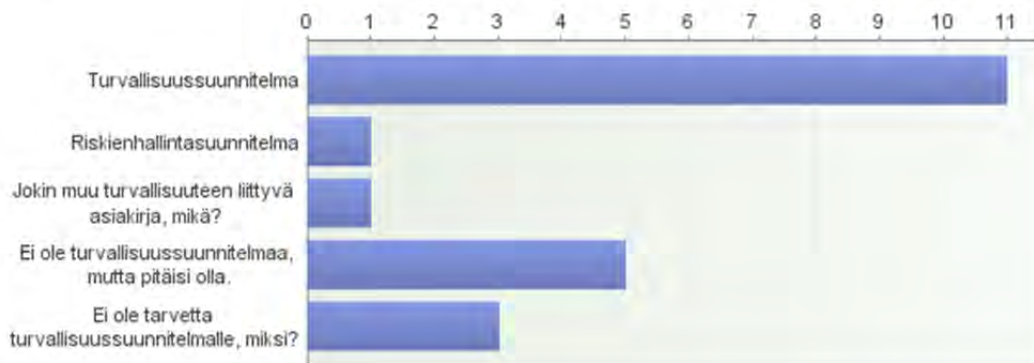
Vastaajien määrä: 24

Yrityksen turvallisuustyön nykytila

7. Yrityksellemme on laadittu turvallisuusjohtamiseen:

Vastaajien määrä: 21

Avoimet vastaukset: Jokin muu turvallisuuteen liittyvä asiakirja, mikä?

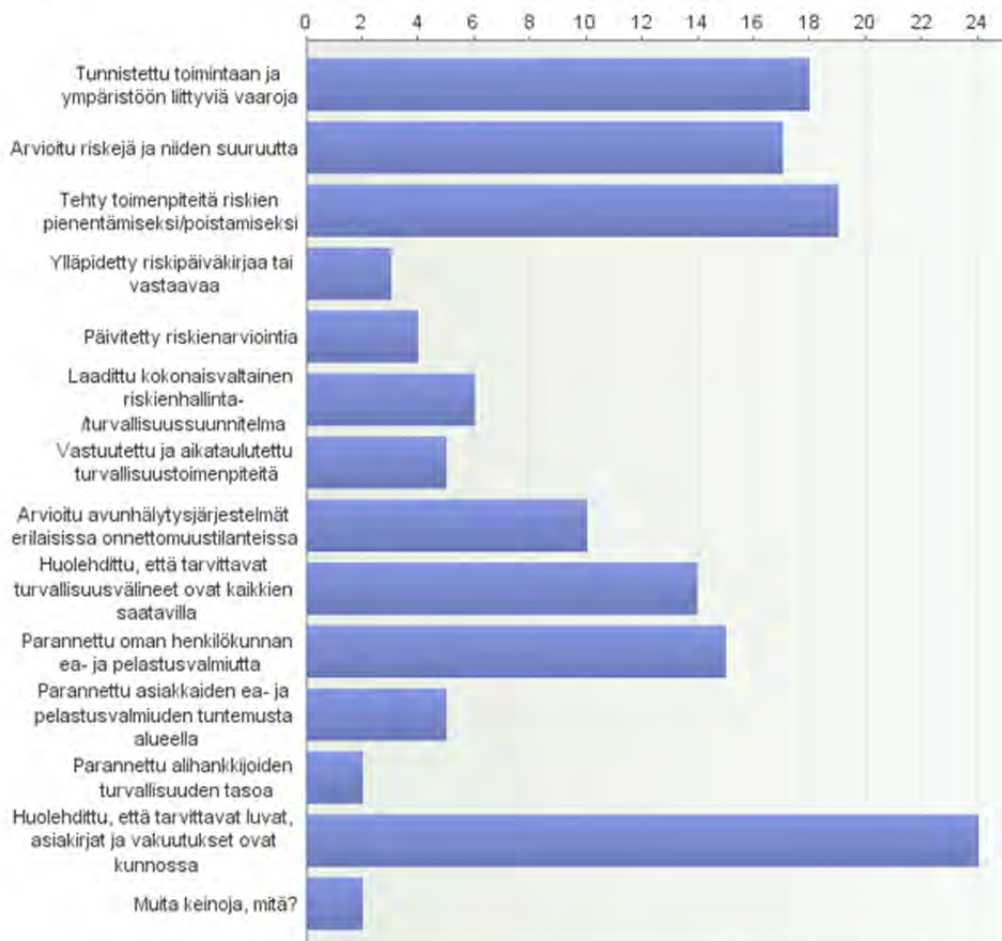
- Pelastussuunnitelma

Avoimet vastaukset: Ei ole tarvetta turvallisuussuunnitelmalle, miksi?

- Myyntiyhtiö

8. Mitä yrityksessänne on tehty matkailualan turvallisuuden edistämiseksi?

Vastaajien määrä: 28

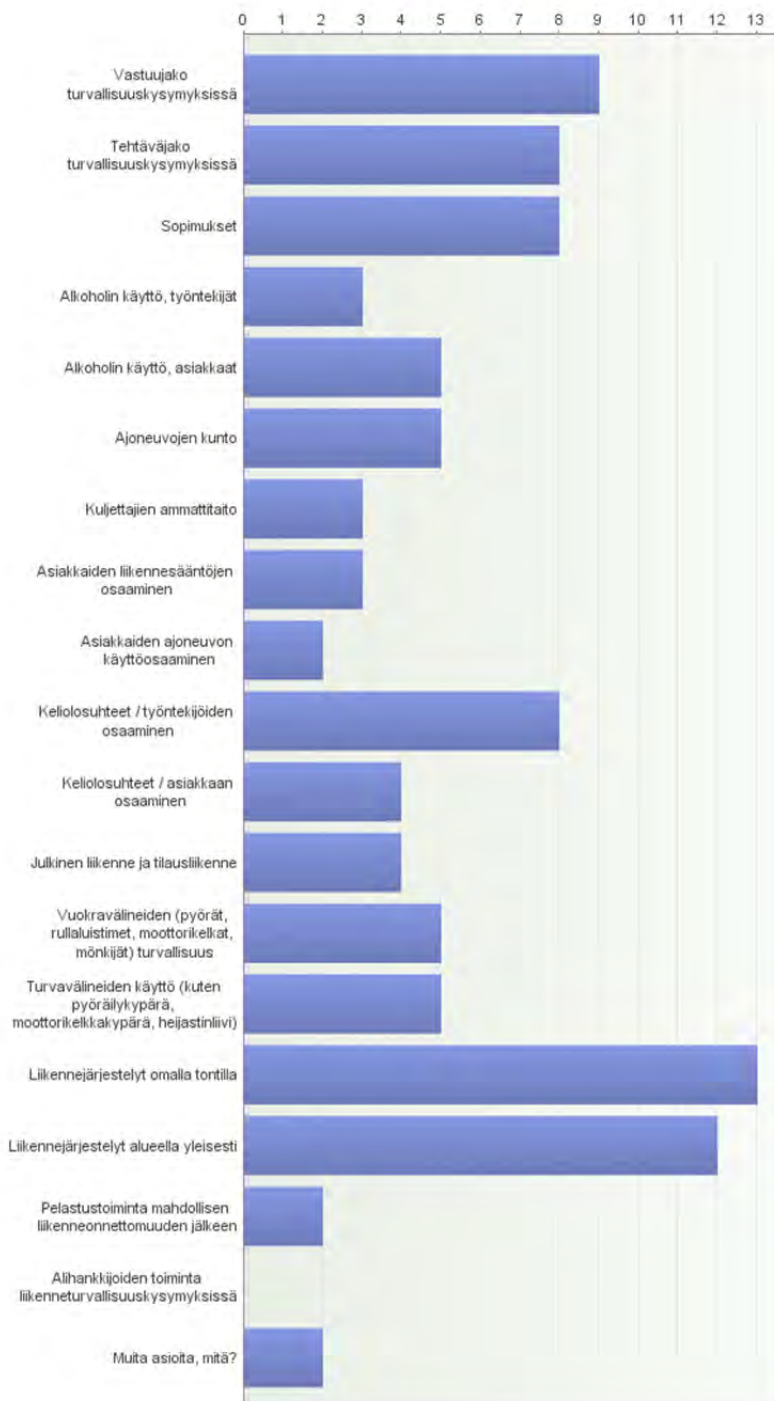

Avoimet vastaukset: Muita keinoja, mitä?

- Omavalvontasuunnitelma
- Tienhoitokuntana tienparannusta, liikennemerkit, opastus
- Huoneistoissa seinällä hälytysnumerot, osoitteet ym. tiedot sekä kansiossa turvallisuusohjeet niin huoneistolle, koneille, laitteille kuin käyttäytymiseen rinteissä ja laduilla. Sammuttimien paikat merkitty näkyvästi.
- Laitettu mökkeihin näkyvästi hälytysnumerot ja toimintaohjeet onnettomuustilanteissa suomeksi, englanniksi ja venäjäksi.

9. Mitä seuraavista liikkumisen osa-alueista olette tarkastelleet turvallisuussuunnitelmassa tai jos suunnitelmaa ei ole niin päivittäisessä toiminnassanne?

Vastaajien määrä: 24

Avoimet vastaukset: Muita asioita, mitä?

- Tahkon alueen liikenneopasteet
- Opastuksia parannettava paljon
- Sääskiniemen sisäisen liikenteen kelkka- ja golfkärryliikenteen verkosto pitäisi laatia ja saada toimivaksi
- Yksityisteiden liikennemerkit. Tienhoidon taso. Urakoitsijoiden ammattitaito ja toimenpiteiden valvonta.
- Alueen liikenteen opastus on äärimmäisen alkeellisella tasolla. Tahkon alueella liikkuminen on hyvin yksinkertaista, mutta tästä huolimatta Tahkolle tulevat ihmiset ovat täysin hukassa liikkumisen suhteen alueelle tullessaan. - Kuinka venäläiset voisivat löytää alueelta yhtään mitään, jos eteläsuomalaisetkin ajavat useimmiten harhaan? Alueella vakituisesti liikkuvat eivät tule asiaa edes ajatelleeksi, mutta "ulkopuolisen" ongelmat alkavat heti kun he kääntyvät Sääskiniementielle.
- Taksit eivät löydä perille, eikä vuokraajat tiedä missä mökki on!!! Varsinkin yöllä kun lähtevät ravintolasta. Vuokramökkeihin selvemmat ohjeet missä ollaan. Koko Tahkon alue pitäisi jakaa esim. eri värein alueisiin!!!

10. Sattuneet liikennevahingot viimeisen kolmen vuoden aikana**10. a) Yrityksemme piha-alueella / lähialueella on sattunut:**

Vastaajien määrä: 3

- Maastoliikenneonnettomuus (moottorikelkka/mönkijä ym.)	2 vastaajaa
- Kevyen liikenteen onnettomuus (polkupyörä, jalankulkija)	0 vastaajaa
- Ajoneuvo-onnettomuus	2 vastaajaa

10. b) Järjestämämme tai välittämämme ohjelmapalvelun aikana on sattunut:

Vastaajien määrä: 2

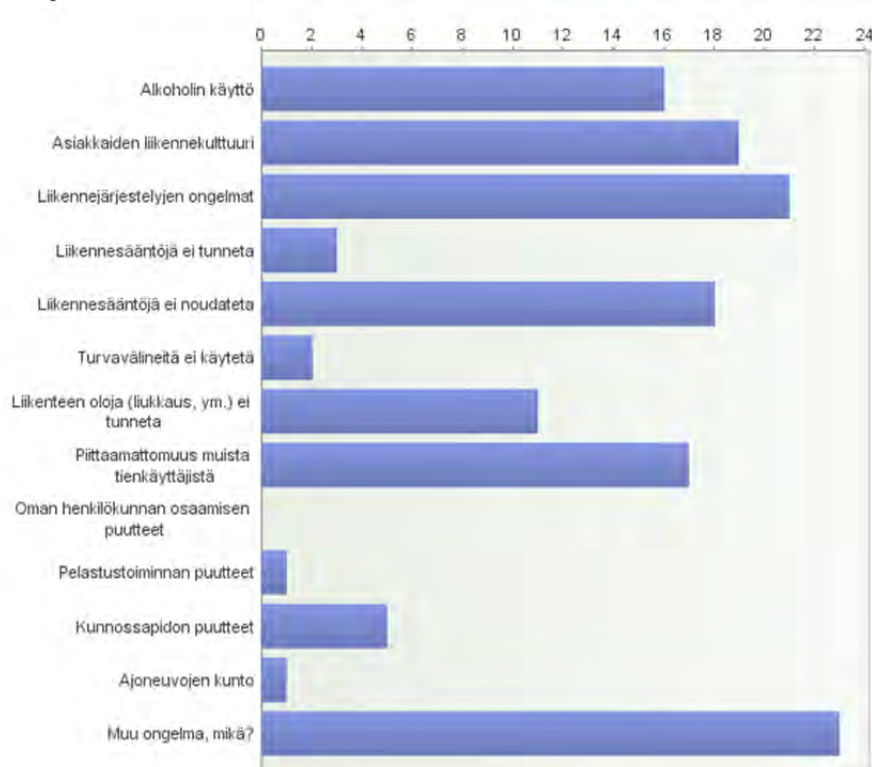
- Maastoliikenneonnettomuus (moottorikelkka/mönkijä ym.)	2 vastaajaa
- Kevyen liikenteen onnettomuus (polkupyörä, jalankulkija)	0 vastaajaa
- Ajoneuvo-onnettomuus	0 vastaajaa

Liikenneturvallisuuden ongelmat ja kehittämistarpeet

11. Nykyiset liikennekulttuurin ongelmat alueella (valitse kolme tärkeintä):

Vastaajien määrä: 57

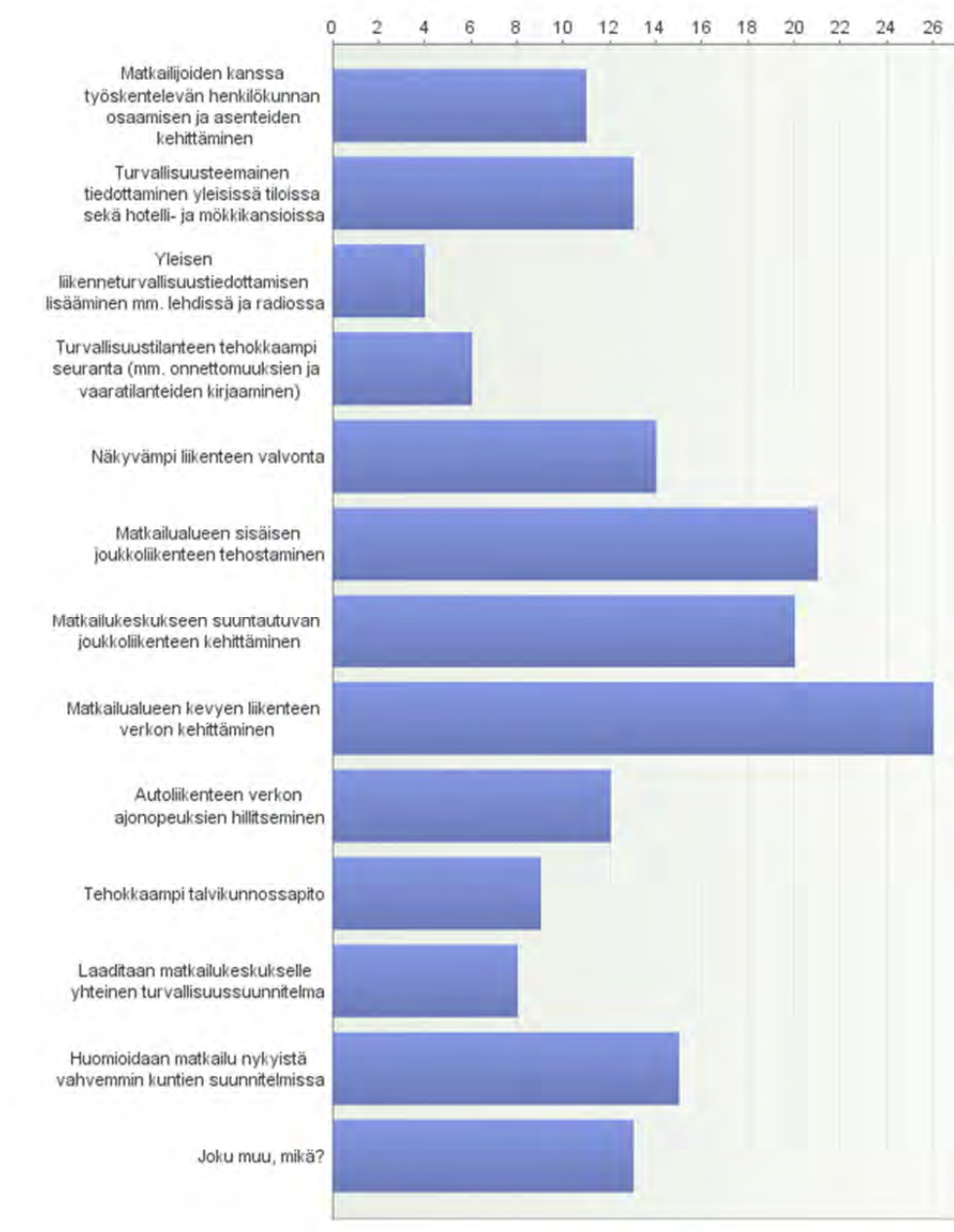

Avoimet vastaukset: Muu ongelma, mikä?

- Reitistön puute
- Liian korkea nopeakajitus liittymässä, josta karavaanarit tulee tielle
- Teiden luokitus ja kunnossapito ei vastaa liikennemääriä
- Ei ongelmia
- Venäläisten tolkkuttomuus
- Golfautoilla ajetaan missä sattuu, alaikäiset kortittomat kuljettajat ajoneuvoilla joilla ei edes saa ajaa kuin kentällä. usein kuski jos aikuinen humalassa. lisäksi venäläiset.
- Moottorikelkkailijat ajelevat missä sattuu
- Asiakkaat etsivät ja pyörivät pitkin aluetta etsien kohdetta
- Surkeat opasteet
- Lapsien ajaminen golfautolla (4 - 7 lasta golfautossa)
- Moottorikelkkayhteydet mökkialueilta jälle tai reiteille
- Tahkon alueella esim. Hovilantielta ei käyntiä kevyenliikenteen väylälle. (esim. golf-ladulle)
- Golfauto- ja mönkijäliikenne ajotiellä
- Liikennemerkkien puutteet (esim. päättyvät tiet ja ajokiellot)
- Heikot tienvarsioasteet
- Liikutaan samoilla väylillä jalan, suksella, autolla, moottorikelkoilla, mönkijöillä, golfautoilla, ym.
- Moottorikelkoilla ajetaan latu-urilla.
- Huonot opasteet
- Nilsiä kylältä keskustasta päin tullessa Wanhan postitalon pihaan on kielletty ajaminen pihaan yhdestä kohtaa liikennemerkillä. Se aiheuttaa joskus hämmennystä asiakkaissa. Muutenkin pihaan on vähän parkkipaikkoja. Niissä vähissä paikoissa lukee valtion virastotalo, vaikka niitä virastoja ei taida kovin montaa enää olla virastotalossa eli meidän kolmen yrittäjän asiakkaille on liian vähän parkkitilaa pihalla.
- Alueen opasteet
- Keliolosuhteet
- Kesäisin nuorison holtiton ajelu esim. mopoilla.
- Lähiverkoston puute kelkkailijoille

12. Millä toimenpiteillä matkailijoiden ja matkailualueen liikenneturvallisuutta pitäisi parantaa:

Vastaajien määrä: 58

Avoimet vastaukset: Joku muu, mikä?

- Kelkkareiteille pääsy
- Vanhempien kuskien ajokoevelvoite määrävälein
- Golfautojen käytön valvonta. jos ei rekisteröity niin ei ajeta kuin kentällä!!!!
- Opasteet, hevos/mönkijä/kelkkareitit
- Kävely/pyörätiet paremmin merkityksi
- Moottorikelkkayhteydet mökkialueilta jälle tai reiteille
- Liikennemerkkit kuntoon
- Ainakin hiihtoladuille lisää opasteita, yksisuuntaiset ladut ja jalankulun kiellot, myös venäjäksi
- Pölvästien asiakkaiden päästäminen alueelle estettävä
- Paremmat opasteet
- Moottorikelkkareitit
- Kelkoille lähiverkosto
- Tiestöt suunniteltu henkilöautoliikenteelle, ei mahdollista liikennöidä linja-autoilla pääteitä lu-kuun ottamatta

13. Miten liikenneturvallisuuden parantaminen tulisi organisoida matkailualueella: (kysymys koskee vain yritysvastaajia)

Vastaajien määrä: 38

Avoimet vastaukset: Joku muu, mikä?

- Reitistön rakentaminen
- Golfautot pois. vain rekisteröidyillä saa ajaa. ei lapsia golf autojen rattiin. tieliikennelakikin kieltää ko ajoneuvoilla ajamisen julkisen liikenteen seassa tai jalkakäytävillä koska eivät ole rekisteröityjä!!!!
- Tienvarsioipasteet tulisi laittaa ajan tasalle / parantaa

Joukkoliikenne

15. Kuinka iso osa asiakkaistanne saapuu joukkoliikenteellä? (kysymys koskee vain yritysvastaajia)

Vastaajien määrä: 15

- 15 %
- 60 %
- Eos
- Ei yksikään, käytännössä käyttäjiä olisi paljonkin jos kuljetus rinteille ja takaisin olisi järjestettävissä julkisilla. Parantaisi myös turvallisuutta niin eivät matkailuvaunuilla ja autoilla liukastelisi tahkon keskustassa.
- 10 %
- Todella vähän, pääosa asiakkaistamme saapuu omalla autolla tai hiihtäen. Kohdallamme ei ole linja-autopysäkkiä joten ne muutamakin joutuvat kävelemään loppumatkan
- 30-40%
- Ehkä joku ?
- Lähes kaikki asiakkaamme tulevat omilla autoillaan.
- Vain muutama henkilö/vuosi. Ehkä max. 5%
- Alle 5 prosenttia
- 1 %
- Tuskin meille saapuu joukkoliikenteen kautta kovinkaan monta tällä hetkellä.
- Noin 20 %
- Hyvin pieni osa.

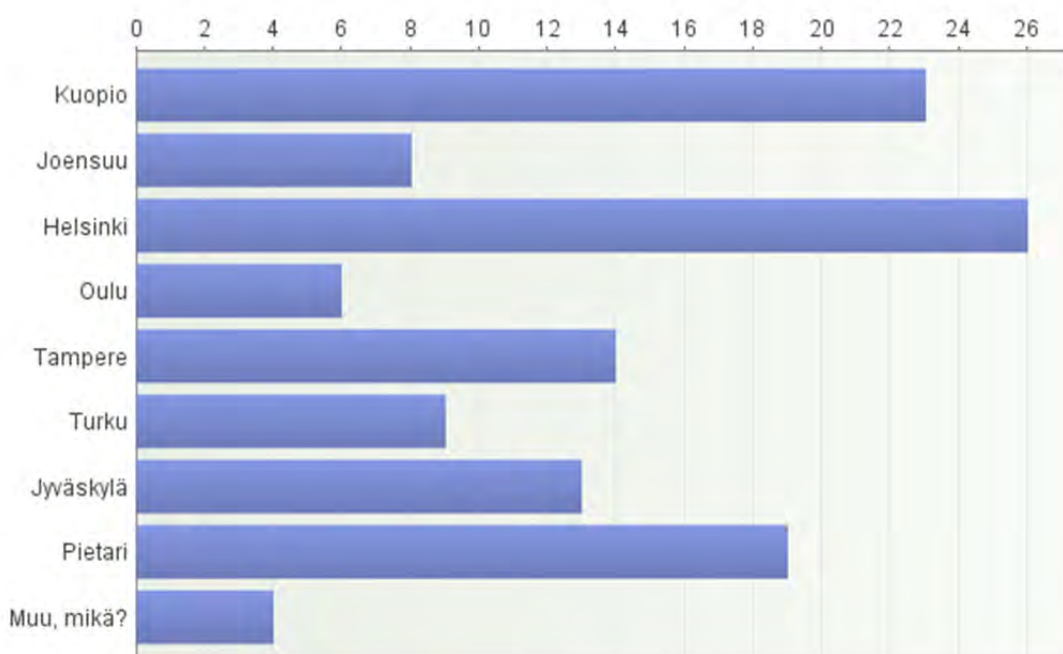
16. Arvioi Tahkon alueen saavutettavuutta seuraavista kohteista:

Vastaajien määrä: 51

	Riittävä liikennetarjonta	Tarve sesonkiajan liikenteelle	Tarve ympärivuotiselle liikenteelle	Ei tarvetta joukkoliikenteelle	Yhteensä	Keskiarvo
Nilsin keskusta	11	11	22	0	44	2,25
Kuopion keskusta	6	22	16	0	44	2,23
Iisalmen keskusta	9	12	4	13	38	2,55
Joensuun keskusta	9	8	4	17	38	2,76
Kuopion lentoasema	1	24	22	0	47	2,45
Kuopion rautatieasema	1	19	23	0	43	2,51
Siilinjärven rautatieasema	3	22	21	1	47	2,43
Joensuun rautatieasema	3	11	4	19	37	3,05
Yhteensä	43	129	116	50	338	2,53

17. Mistä markkina-alueilta uskoisitte saavanne lisää asiakkaita joukkoliikennettä kehittämällä? (kysymys koskee vain yritys vastaajia)

Vastaajien määrä: 34

Avoimet vastaukset: Muu, mikä?

- Kaikkialta suomesta, jos hiihtosukkula olisi tarjolla.
- Venäjältä yleensä
- Iisalmi

18. Miten kehittäisit Tahkon alueen sisäistä liikennettä?

Vastaajien määrä: 33

- Pikkubusseja liikkumaan 20 min välein eri paikkojen välillä, esim. Syvärin Kunkku - Sokos Hotelli - Ukkotahko, Rinteet - K-market - Sokos Hotelli, Rinteet - Golden Resort ym.
- Iso aidattu, aurattu ja kameravalvottu parkkis sähkötolppineen johonkin, hotellin taakse tai Span viereen.
- Hotelliilta rinteelle talvella moottorikelkka tms. kyyti.
- Golfautojen, mönkäreiden ja kelkkojen liikkuminen alueella selkeämmäksi ja siten, että niillä liikkuminen on mahdollista
- Pitäisi lisätä julkista alueen bussiliikennettä niin, että matkailijat eivät tarvitsisi omaa autoa lomansa aikana lainkaan. Tahkon ydinalue ja rinteiden puoleinen alue autottomiksi, vain julkinen liikenne toimisi. Rinteiden puolella on isot parkkialueet joihin rinteiden puoleisten majoituspaikkojen asukkaat voivat autonsa jättää kun ensin ovat majoittuneet. Lisäisi alueen turvallisuutta, viihtyvyyttä ja puhtautta.
- Kevyen liikenteen yhteyksiä voisi edelleen kehittää. Sääskiniemen tien ylityksiä pitää vielä parantaa
- Rakentamalla selvät reitistöt erityiskulkuneuvoille, kuten golfkärryt (-autot), mönkijät, moottorikelkat ja opastamalla nopeus- ja mahdolliset muut rajoitteet ko. reiteillä.
- Joku hiihtosukkula joka liikennöi rinteiden ja kohteiden väliä
- Kelkoille ja golfautoille/mönkijöille selkeästi määritetyt ohjeet ja reittimerkinnot
- Eos
- Skibussi koko talvikauden ajan. Lomalaiset eivät välttämättä halua käyttää omaa autoa, tai sitä ei ole käytettävissä. Esim. 15 min välein kulkevat skibussit hissien aukioloaikoina Tahkon alueella ja kerran tunnissa yhteys Nilsijään klo 9-18. Lauantaisin kauppojen aukioloaikoina.
- Golfautot pois. skibussi myös Nipaselle jossa paljon mökkejä ja asukkaita. Skibussi joka vuorolla myös Nipaseen, ei Golden Resortille vaan pitemmälle!!!!
- Vrt. Levi. bussit liikkuvat vielä enemmän
- Pitäisi saada ns. hiihtosukkula joka liikennöisi kehää Tahkon eri majoittajien luota, lisäisi liikkuvuutta, parantaisi myös kauempana olevien yrittäjien liiketoimintaa. Tämä vähentäisi myös rattijuopumuksia ja parantaisi turvallisuutta yleensäkin.
- Kiertävä kuljetus tahkon alueen sisällä Tahkolahdelle, voisi olla vaikka pieni päivämaksu, tai rinnelippu tunnistus.
- 1. "muun" liikenteen väylä metsään läpi Tahkon sääskiniementien suuntaisesti, jonne mahtuu kelkat, mönkijät, hevoset, porot, koirat.
- 2. joku sisäinen bussi ajelemaan ympäri Tahkoa ja kyytiin pääsee TAHKOCARDILLA
- Skibussi on hyvä! Onko ajatus kesällä New Courselta järjestää vastaavaa vanhalle puolelle?
- Moottorikelkkayhteydet mökkialueilta jälle tai reiteille
- Tällä hetkellä ihmiset kulkee mistä sattuu ydinalueella, yleensä muiden mökkien pihoista ja terasseilta kun liikutaan kävellen. Mönkijät ja kelkat löytävät useasti reitin jotenkin ja ne ei häiritse muita kuin Puustista.
- Paikallinen Skibussi on hyvä Nilsijä-Tahko-Nilsijä. Tahkolla voisi ajaa myös sisäistä liikennettä sesonkiaikoina
- Skibussien tulisi käydä GR:lla useammin. Jos asiakkaat tietäisivät bussien kulkevan useammin, niitä myös käytettäisiin. Nykyinen tarjonta on lähinnä kiusaamista. Tahkon alueella voisi olla hiihtokaudella shuttle-bussi, joka liikkuisi vaikka 2 tunnin (klo 9-18) välein reittiä GR - Tahko Spa - Ukko - Sokos Hotel - rinteet.
- Skibussi kulkemaan kerran tunnissa rinteiden aukioloaikoina. Nykyinen aikataulu ei palvele laskettelijoita. Pois sellaiset kuin 'T = käydään tarvittaessa' ei niitä ymmärretä. Käynti joka paikassa ja joka kerta..
- Sesonkiaikainen nonstop-kuljetus alueella
- Ilta-aikaan vielä myöhäisempiä bussivuoroja ainakin pe ja la tai ainakin la illalle vielä se arki-illoilta tuttu klo 19 vuoro.
- Tarkistaisin aikataulut ja Tahkolahden P-alueella aina käynti (nyt tarvittaessa). Lisäisin tiedottamista.
- Nonstop-busseja tai takseja rinnealue - hotelli - Spa - Golden Resort alueelle (tai pientä maksua vastaan kutsutaksi?)
- Vähemmän umpikujia
- Ilmainen yhteinen lainafillari-järjestelmä?
- Alueella sesonkiaikaan vallitseva taksipula
- Taksit halvemmiksi

- Kevyen liikenteen väylät mm. moottorikelkoille puuttuvat osittain. Se johtaa siihen että kelkoilla ajetaan ilman lupaa, kun ei ole vaihtoehtoja.
- Lähiverkostosto kelkoille. Liikkuva poliisi on jakanut sakkolappuja kelkkailijoille, jotka joutuvat käyttämään tienreunaa mökeille siirtymisen. Tämä tappaa Tahkon kiinnostuksen kelkkailijoiden kohteena, Poliisi opastaa kelkat peräkärryllä parkkipaikalle., jossa ei usein edes ole mahdollisuutta yhdistelmän pysäköintiin, koska lumivallit on aurattu siten että vain autoja pysäköidään.
- Vanha Tahkolahdentie muutettava viralliseksi kevyenliikenteen väyläksi, koska Sääskinimentielle rinteeseen siirtyminen muutoin lisää henkilöautoliikennettä. Tähän yhteyteen kelkoille siirtymäreitti.
- Reittiliikenne alueella sesonkina päivittäin päivällä sekä illalla ja yöllä tiettyinä päivinä

19. Muut joukkoliikenteen palvelut

a) Miten tehostaisitte aikataulujen jakelua?

Vastaajien määrä: 26

- Pylväisiin kaikkialle
- Matkailuyrittäjillä
- Älyliikenteen keinot
- Keskuspysäkillä selkeä näyttö, pysäkeille aikataulut
- Joka majoituspaikkaan ja pysäkeille
- Pysäkeille ja palvelupisteisiin aikataulut. Myös Tahkon nettisivuille. Lähtöaikataulut pääte-pysäkeiltä/pääte-pysäkiltä ja arvioitu kiertoaika.
- Lomailijaliikenne vähenisi murto-osaan julkista liikennettä kehittämällä.
- Kaikille Tahkolla toimiville aikataulut jakeluun
- Myös paperiversiot joka pysäkillä, hotelleihin jne.
- Kaikille pysäkeille tieto hiihtosukkulasta ja sen aikatauluista ja reiteistä.
- Esim. rannelippujen myyntipaikoille, ulkolipalle.
- netti, pysäkit ja niin hyvä tiheys ettei aikatauluja tarvita.
- Mökkikansioihin voisi laittaa.
- Joukkoliikenteen aikataulut Tahkon lehteen selkeästi jo ajoissa.
- Aikataulut olisi saatavilla alueen mm. ravintoloista seinällä kuten lento- ja rautatieasemilla, missä näkyvät lähtevät ja tulevat liikenteet, myös kauko sekä esim. taksien saatavuus
- Oma nettisivu. Tahkocomissa on liian paljon tavaraa, sinne hukkuu asiat.
- Linja-autoasemalla ilmainen aikataulutiedotus
- Tahkon ytimessä (Piazzan aukiolla) tulisi olla infopiste, josta saa kaikkea tietoa, myös aikatauluja.
- Aikatauluja kyllä löytyy. Skibussin aikataulu on niin sekava, ettei sitä osaa ulkopuoliset lukea, ei edes mieheni, joka on HKL:llä! Joka vuosi joutuu tekemään selkokielisemmän version asiakkaille, kun kysyvät että mikä esim. on rinteiden pysäkki ja selviää että Tahkolahti, no miksi sitten toisessa kohdassa on T, eikö bussi siis siellä käykään? jne.
- Ehdottomasti Tahko News -lehdessä ja netissä. Myös entinen kausiesite takaisin käyttöön, jossa vuoroajat.
- Netin kautta ilmoittelua.
- jakelu tehokas keskusvaraamon/matkailuinfon kautta, kunhan aikataulut lyödään lukkoon ajoissa.
- Ovat netissä hyvin esillä.
- Keskitetty jakelu sesonkien alkaessa
- Aikataulujen jakamisessa tulisi ehdottomasti ottaa huomioon nykyaikana mobiililaitteet ja älypuhelimet! QR-koodin avulla ihmiset näkevät aikataulut suoraan puhelimellaan. Ja näin ollen joukkoliikenteen aikataulu on mukana puhelimesta koko loman ajan! Myös mahdolliset aikataulumuutokset ja -poikkeukset on helpompi tiedottaa sähköisesti.
- Hotellille ja pysäkeille taulut
- Asiakkaille voisi lähettää varauksen vahvistuksen yhteydessä nettilinkin sivulle, josta löytyvät aikataulut.

b) Missä tulisi olla Tahkon alueen keskuspysäkki?

Vastaajien määrä: 41

- Sokos Hotel Tahkovuoren edessä
- Piazza ikävä kyllä
- Sokos Hotellin takaparkkipaikka
- Hotellin läheisyydessä
- Talvisesonkina rinteiden lipunmyynnin kohdalla.
- Sokos-hotellin ja Span välissä
- Piazzan torilla
- Jääparkille
- Tahko Spa
- Tahko Span viereisellä tontilla, jonka kaupunki osti. Jahka siihen tulee muutakin toimintaa kuin keskuspysäkki.
- Tahkon suunnitteilla oleva uusi keskusta eli Span ja Tahkontähden välissä oleva tontti. Siitä on aika mukava turistien suunnata majoitukseensa.
- Span tai Piazzan luona.
- Piazza
- Sokos-hotelli Tahkovuori
- Mahdollisella uudella "ex-caravaani alueen" tontilla
- 1. Jääparkki
  2. TahkoSpan piha
  3. Sokos-hotellin takapiha
- Tahkolahdella.
- Tahkolahdella
- Sokos-hotellin takana olevalla parkkialueella (vastapäätä Spata).
- Hotellin lähistö
- Hotellin edessä.
- Sokos-hotelli - Piazza piha-alueella
- Span ja Piazzan seudulla
- Piazzan aukio.
- Vaikea kysymys. Ehkä Sokos hotellin takana tai Span edessä.
- Piazza/Sokos hotelli Tahkovuori
- Sokos-hotelli Tahkovuoren edessä
- Piazzan edessä, ravintola on päiväaikaan tyhjäkäynnillä ja siihen bussipysäkki eli henkilöautot maan alle parkkiin ja Sokoksen ja Piazzan alue pyhitetään jalankulkijoille ja joukkoliikenteelle.
- Sokos-hotellin ja Span välillä tai alueella.
- Sokos hotellin pihan läheisyydessä - SPA
- Jossain nykyisten hotellien läheisyydessä
- Tahkolahden P-alueella
- Tahkolaakson alueella, bussien varikkoalue, josta bussit lähtevät ja käyvät vielä koukkaamassa hotellikeskustasta "vielä kiekan" ennen alueelta poistumista
- Kartoitettava.
- Sokos-hotellin läheisyydessä (takapihalla esim.)
- Sokos-hotellin takana.
- Hotellin edessä.
- Keskushotellilla.
- Tahkon ydinalueella voi olla keskuspysäkki, kunhan muutkin pienet pysäkit yrittäjien kohdilla säilyvät.
- Sokos Hotelli/Piazza piha-alue
- Tahkolahden pohja on minusta selkeä keskuspysähdys!

c) Miten keskuspysäkin tulisi olla varusteltu?

Vastaajien määrä: 29

- Katoksella ja aikatauluilla
- Katoksellinen odotustila.
- Kunnon jättöalue. Katokset
- Iso näyttö, katos ja roskikset
- Paikka, johon voi laskea kassit ja penkki.
- Riittävän suurella katoksella ainakin, jollei sitten ihan odotushalli? Olisi myös mukava olla aika-

- taulut valotaulussa.
- Katoksella + baari lähellä.
- Katos
- Aikataulut, lipun osto mm junaan
- Katos, aikataulut, reitit, mainospaikat
- Ajan tasalla olevat selkeät aikataulut.
- Ainakin katos, mieluummin vielä iso infopiste (ei tarvitse olla miehitetty)
- Tuulensuoja odottajille, parkkipaikkoja saattajille/hakijoille.
- Katos ja istumapaikat, sähköinen taulu
- Katos, roskis, VOIMASSA OLEVAT, informaatiota selkeästi antavat aikataulut.
- Useammalle bussille purku/lastauspaikka, katos, valaistus, penkit ja suksiteline. LISÄKSI turistikibusseille tolppapaikat, lämmitys pistokkeet ja wc:n tyhjennyspaikka! Nyt tyhjentävät wc:t luontoon, sinne missä on isoin lumipenkki. Olen pyytänyt tätä jo vuosia sitten tuloksetta.
- Selkeä kuvaus liikennejärjestelyistä
- Bussikatos aikatauluineen.
- Katos, penkkejä, sähköinen infotaulu
- Sateensuoja, kartat ja palveluinfo. Span olemassa olevat tilat soveltuisivat hyvin odotustiloiksi.
- Iso hyvä katos, aikataulut alueella liikkuvalla joukkoliikenteellä, taksien yhteystiedot, ajantasaiset muut alueen bussi-juna-lentoaikataulut yhteystietoineen (tai nettiyhteys palveluihin päätelä)
- Riittävän iso odotuskatos ja infonäyttö
- Lämmin odotustila, kioski, WC
- Hyvä aikataulutarjonta.
- Katos, opastaulut
- Suojaisa ja katettu odotustila. Mikäli mahdollista myös sähköinen aikataulunäyttö, joka kertoo pysäkillä olijolle seuraavan saapuvan vuoron.
- Katos ja aikataulut ja viherkasvit
- Aikataulut näkyvästi, penkki, tuulen ja sateen suoja.
- Vähintäänkin selkeästi merkitty ja rajattu alue, joka ei ole henkilöautojen parkkipaikka kuten nykyään on.

d) Muut tärkeät pysäkkikohteet?

Vastaajien määrä: 32

- Aholansaaren laituri. Mäki.
- N. 300 m:n välein ympäri tahkon aluetta sekä Sokos-hotelli, ukkotahko, Spa, k-kauppa
- Tahkolahti sesonkiaikana, Golden Resort
- Majoitus ja palvelukohteissa.
- Karavaanarien kuljetus rinteille ja takaisin
- Aholansaari, Syvärin Kunkku
- Nipasen risteys.
- 1. linja Spa, Piazza, K-kauppa, Turusenharjuntie, Huilipuisto, Rinteet, Areena, Loma-Rantala jne. kohti Nipasenniemeä ja takaisin samaa reittiä
- 2. linja Spa, vanha Golfklubi - Aholansaaren suunta, Piazza, siitä edelleen rinteille ja sitten takaisin Aholansaaren kautta Spahan.
- Nipasenniemi! Ei Golden Resort vaan vanha hotelli.
- Kaikki muut Tahkon alueelle merkityt pysäkit
- Nykyiset ok
- Myös kauempana olevat majoitusalueet. Erityisesti Länsi-Tahko.
- Yleensä tiheämpi pysäkkiverkosto Tahkolle johtavalla päätiellä.
- Kaikki nykyiset + kaupat + ravintolat illalla ja yöllä
- "Aholansaaren" kääntöpaikka, Golden Resort
- Tahkolahden pää
- Tahko Spa, Aholansaari talvella, Tahkontähti (useita yrityksiä), Tahkolahti, sekä Tahkolle johtavan tien pysäkit, ovat jo katettuja.
- Rinneparkki / lipunmyynti
- Ukko, Tahko Spa, Tahkontähti, ratsastustallit, GR
- Nykyiset hyvät, mutta bussi voisi pysähtyä myös ei-pysäkillä jos tarvetta, kuten Rukalla.
- Ski-bussin nykyiset pysäkit.
- Tahkolahdelle kunnan pysäkki ja katos. Ensimmäisen kiertoliittymän lähetyville bussipysäkki lisää. Nyt pysäkki on hevostallin kohdalla ja seuraava vasta Papinniityn kohdalla.

- Tahkolahden P-alue. Tähtitahko ja Sokoshotelli.
- Tahko Tours, Golden Resort, Ukko, muut isot (mökki)majoittajatyrietykset
- Tahkolahden rinnealueen pysäköintialue, Petäjälahden alue.
- Ympäri aluetta n. 200 m välein asfaltoitujen katujen reunoissa 1 - 3 bussin "taskuja"
- Kartoitus.
- Nykyiset pysäkit
- Tahkolahden pohja
- Ukkotahko ja Spa, Loma-Rantala
- Yrietykset.
- Tahko Spa pysäkki ympyrässä usein henkilöautoilla sumputettu.
- Sieraniementie, Petäjälammentie ja Petäjäkaari pysäkkien paikat ja määrä.

20. Muu palaute joukkoliikenteestä

Vastaajien määrä: 19

- Kiva kun joku hoitaa.
- Ski-bussi on hyvä talvella.
- Tahkon ja keskustan välillä liikennöivä TahkoBussi on erinomainen keksintö!
- Surkeaa ja satunnaista nykyisellään, palvelee vain pientä osaa matkailijoista. Ei riitä vähentämään turhaa autoilla rullausta. Panostettava kunnolla vrt. Alppien kohteet. Jos kunnan joukkoliikenne, niin autot voivat seistä liikkumattomana koko loman ajan, säästää luontoa ja on vihreä arvo. Kuka haluaa katsella jatkuvaa autoruuhkaa lomallaan? Tai ajella 1-2 km matkaa päivittäin rinteille ja takaisin. Niin turhaa hommaa.
- Surkeaa
- Paikallisliikenteen aikataulut ei esillä. Reitit epäselviä, jos et asu Nilsiässä ja tiedä niitä jo.
- Takseille asiakaspalvelu koulutusta, asiakkaat heidänkin palkkansa maksaa!!
- Vähän voisi olla tuunatumppaa kalustoa..
- Vesiliikenne Nilsiään voisi olla toisin päin - aamulla Nilsiään ja iltapäivällä takaisin.
- Tahko - Kuopio liikennettä pitäisi kehittää siten, että se mahdollistaisi sekä Nilsiästä - Kuopioon liikkumisen (aina Matkukselle asti) sekä Kuopiosta esim. päiväksi Tahkolle ja Nilsiään liikkumisen. Lisäksi Tahkolta pitäisi olla nopea yhteys Kuopion keskustaan, Siilin kautta (josta yhteys Rautatieasemalle ja Lentoasemalle), jolloin se tukisi työmatkaliikennettä ja Tahkolle toisi pysyvää asutusta. Nykyiset yhteydet kiertävät kaikki mahdolliset kylät ja asuntoalueet, joten se on kestoltaan aivan liian pitkä. Max 1 h. Kausilippu tai kuukausilippu käyttöön. Junayhteydet Pietarista Siilinjärvelle ja sieltä yhteys Tahkolle ympäri vuoden.
- Kehittämällä myös Nilsiään keskusta läheisyydessä olevia kevyenliikenteen väyliä niin pyöräily ym. ei ruuhkautuisi ainoastaan yhdelle alueelle.
- Juna Helsingistä Tahkon ytimeen suunnittelun alle.
- VR:n DUO-lipuista Helsingistä Tahkolle löytyy vain linkki Tahkon sivuilta ja sitten saa vielä etsiä VR:n sivuilta. Kannattaisi kyllä laittaa mainosta esille että saisi käyttäjiä, muuten VR lopettaa koko jutun. Miksi vanhat ns. Satasella Savoön -bussimatkat on lakkautettu? Ne vetivät paljon porukkaa. Nyt on vain muutama viikonloppu vuodessa, jolloin saa bussikyydin suoraan Helsingistä Tahkolle.
- Onko junaradan jatkaminen Tahkolle unohdettu? Lähellähän valmis raide kulkee, Sänkimäen tiellä on joku asema josta saisi pistoraitteen Tahkolahden pohjukkaan ja sitten Siilinjärveltä dieselveturilla Ski-vaunu Tahkolle!
- Selkeät päivittäiset aikataulut hintoineen Siilinjärven asemalle ja Kuopion lentokentälle
- Hieno lisä tämä Kuopiosta lähtevä ja lentokentän kautta Tahkolle tuleva yhteys
- Kieliversiot aikatauluista ja muusta infosta.
- Vuoroväli harva päiväsaikaan
- Talvibussi on hyvä Nilsiään välillä
- Ahopellontieltä S-hotellille tullessa joudutaan ajamaan kevyenliikenteenväylää ja rinteessä taas sitä ei ole, todellinen vaaranpaikka.

Ulkoilu- ja moottorikelkkareittien kehittämistarpeet

a) Jalankulkureitit tai -väylät

Vastaajien määrä: 31

- Hyviä
- Kävelysillan rinteiden puolelle pitäisi saada valaistu "rantabulevardi" kiertämään Tahkolahden pohjukan kautta takaisin sillalle. Kierroksesta tulisi varmasti suosittu lenkki.
- Sääskiniementien ylitys ydinkeskustan alueella
Sokos-hotellille menevä tie
- Entisen Puustilantien pääty. Jatkoysteys ko. paikalta niemeen päin. Yleinen pääsy jäälle Puustilan kohdalta, jalan, hiihtäen, moottorikelkalla ja mönkijällä
- Jalankulkureittejä lisää.
- Varpaisjärventie/ "Ohiajotie" ja Juankoskentie/ Nilsia - Sydänmaa ST1:lle
- Kävelyreittejä tulisi ehdottomasti kehittää niin, että on paljon sellaisia reittejä, joita voi kävellä ympäri ts. ei umpikujia. Päätienvarsi on varsin tylsä kävelypaikka. Kesällä pääsee metsään, mutta talvella täytyy jyrystää yhtä reittiä.
Esimerkiksi Kiljusenkaaren kautta Turusenharjulle ja sieltä eteenpäin vanhalle maatalolle jne.
- Opasteet kuntoon
- Riittävät nykyisin.
- Talvella on vain pyörätiet. Ehdottomasti metsäteitä, jossa voi kävellä.
- Lisää lenkkimahdollisuuksia - muutakin kuin edestakaisin hiekkateitä.
- Ainakin Kiermikalliontieltä, Hovilantieltä ei pääse kulkemaan kuin pihojen poikki ladulle/lenkkipolulle.
- Uuden tieyhteyden kävelytiet opastuksineen Tahko - Nilsia, turvallisempi kuin vanha tie jossa ei kävelyteitä Varpaisjärven tiellä.
- Jalankulkureittejä myös maastoon mm. latupohjat käyttöön välillä Tahko - Nilsia, golfkentän ympärille kesäksi uusi reitti. Turvallinen ja hyvä reitti, mutta golfkentän alueelle pitää tehdä kesän ajaksi reittimuutos.
- Yhteys keskustaan
- Kevyenliikenteenväylä Nilsia - Sydänmaa - Tiirilahti - Nilsia akselille
- Selkeät opasteet tarvittaviin kohtiin + etäisyydet esim. Tahkon keskustaan, GR:iin, Nilsiaan.
- Vanha Tahkolahdentien pohja kevyenliikenteen väyläksi.
- Selkeä opastus esimerkiksi värikoodeja käyttämällä
- Kävelyreitti Sääskiniemen päähän nykyisen Golf-ladun viereen.
- Tahkolaaksontien kohdalla jalankulkijat liikkuvat latua pitkin koko matkan vaikka kevyenliikenteen väylä olisi Tahkolaaksontien vieressä.
- Tahkon keskustan alueelle lisää kävelyreittejä. Talvella jääalueelle. Myös talvella rinteille ylös huollettu kävelyreitti.
- Opastusta vielä parannettava ja selkeytettävä
- Tahkon sisäinen useamman reitin verkosto, Nilsia - Tahko välille pari reittivaihtoehtoa
- Tilavaraus virkistysreitille aivan keskustasta itään kohti laajempaa viheraluetta. Uusi linjaus nykyisen hotelli - Spa -linjan itäpuolelle (pohjois-etelä-suuntainen reitti) sekä länsirantaan lahden pohjaan vievä reitti olevaa leventäen
- OK!
- Piazzan ja Sokos Hotellin välinen piha-alueen liikennekaaoista tulisi selkeyttää. Jalankulkijat ovat usein vaarassa juostessaan piha-alueen yli autojen seassa.
- Ok
- Pääosin kunnossa.
- vanha Tahkolahdentie kevyelle liikenteelle.
- talvella jalankulkureittejä
- Ahopellontie S-hotellille tulo ajoradan ja jalankulkureitin selkeä erottaminen.

b) Pyöräilyreitit

Vastaajien määrä: 23

- hyviä
- Varpaisjärventie/ "Ohiajotie" ja Juankoskentie/ Nilsia- Sydänmaa ST1:lle
- Golden Resortin kautta tuleva tie tulee varmaan olemaan hyvä pyöräreitti Nilsiaan.
- Eos. On tullut vähemmän pyöräiltyä muuta kuin kaupalle ja takaisin.
- Sama juttu

- Latupohjat käyttöön kesäajalla kts. jalankulkuereitit
- Yhteys keskustaan, pyöräilykartta
- Sama kuin edellä
- Selkeät opasteet tarvittaviin kohtiin + etäisyydet esim. Tahkon keskukseen, GR:iin, Nilsiaan.
- Olen pyöräillyt vain Nilsian keskustaan ja Tahkon alueella. Toivottavasti Simunalahden kautta Nilsiaan tulevaan uuteen tiehen tulee myös leveät kevyenliikenteen kaistat.
- Selkeä opastus esimerkiksi värikoodeja käyttämällä
- Paremmin merkittävä
- Hiihtoladun pohjat toimivat mainiosti pyöräilyyn, mutta se opastus.
- Samoin opastus kuntoon
- Pyöräily ja rullaluistelu: lisää asfaltointia ja kevyen liikenteen väyliä tärkeimpien kohteiden välille
- Tahkon sisäinen useamman reitin verkosto, Nilsia - Tahko välille pari reittivaihtoehtoa, maasto-pyöräuraa mahdollisimman paljon, kunnan ylläpito maastoreiteille ja virallistaminen
- nykyisen hotelli - Spa -linjan itäpuolelle pohjois-etelä-suuntainen reitti
- OK!
- Ok
- Kunnossa
- MTB reitit vaatimattomia mahdollisuuksiin verrattuna, opastus heikko.
- Tietoja näistä

c) Patikkareitit

Vastaajien määrä: 26

- Parempi opastus (Huutavanholman reitti)
- Kannattaa satsata näiden parantamiseen ja tehdä muutama taukopaikka reitin varrelle.
- Opastustauluja ja tietoiskuja reitistöjen varrelle. Huutavanholman luontotaulujen uusinta olisi ajankohtaista.
- Patikkareitit ovat jotenkin jääneet sivuun. Tässä on kasvava mahdollisuus kehittää Tahkoa. Jopa merkitty pitkä patikkareitti olisi hyvä (samanlainen kuin pieni Karhunkierros).
- Opasteet kuntoon
- Reittien harjulle tulisi tehdä patikointireitti/lintubongausreitti, käytännössä polku jo on, mutta merkinnät puuttuvat.
- Parempi merkintä lähtöpaikoista ja vaihtoehtoista.
- Ympärivuotiseksi ja opastetuiksi
- Talvella kysytään jonkin verran patikkareittiä mäen päälle??? Ei ehkä tarpeeksi käyttöä???
- Kivoja reittejä jo Huutavanholman suuntaan. Lisää olisi kiva saada.
- Sama juttu
- Tahkon rinteillä ja Huutavanholman sekä Nipasen alueille ja Rahasmäen alueille ja Kinahmille ja aina Pisalle asti yhtenevät reitistöt kuten Pohjoisessa
- 10 - 20 km hyvin opastettuja reittejä
- Tulisi käydä läpi kokonaisuudessaan. Selkeät, löydettävät lähtöpisteet ja opasteihin etäisyydet eri suuntiin. Risteyskohtiin selkeät opastukset.
- Patikkareittejä mäen päälle.
- Selkeä opastus
- Paremmin merkittävä
- Nimettyjä reittejä esim. 1, 5, 10 ja 20 km lenkit hyvin opastettuina ja Tahkon keskustasta lähtien
- Nimetä reitit, laittaa opasteet, levähdysalueet. Kaikki kartalle ja kartat esille.
- Huomattavan paljon enemmän opastettuja patikkareittejä
- Kunnan ylläpito olemassa oleville reiteille, yhteys kuntoon Pisalle
- Nykyisen hotelli - Spa -linjan itäpuolelle pohjois-etelä-suuntainen reitti (patikkareitti olisi osa jalankulkureittiä)
- OK!
- Reittien kunnostus ja yhdenmukainen merkitseminen ja opaskartat
- opasteet puuttuu vrt. Vuokatti. Tahkolla Olisi paljon kehitettävää. Maastot loistavat.
- Niistä selkeät kartat ja merkinnät reiteille

d) Latureitit

Vastaajien määrä: 32

- Latuja voisi olla jalankulkuväylällä päätien varrella esim. Tahkon keskusta - Vanha Maatila. Silloin voisi poiketa varsinaiselle ladulle missä itse haluaa, tai hiihtää tietä pitkin.
- Latuverkkoa pitää lisätä ja monipuolistaa
- Muutama "lenkki voisi olla lisää, esim. uuden golfkentän huoltotiet ovat valmiita latupohjia, niillehän voisi tehdä talvella ladut.
- Latureitistöä pitäisi laajentaa ja parantaa, esim. golfkadulle valaistus.
- Lisää ja vaihtelevuutta vuosittain.
- Latureittiverkosto on varsin vaatimaton. Koko reitistö hiihtokunnossa vasta hyvin myöhään eli helmi/maaliskuussa. Murtsikka on edelleen nouseva laji. Nykyisin kotona Etelä-Suomessa on paremmat mahdollisuudet hiihtää kuin mökillä "hiihtokeskus" Tahkolla. Ensilumen latu puuttuu kokonaan. Lisää Paulin taival -tyyppisiä pitkiä reittejä.
- Koko Tahkon alueen latuverkosto samalle kartalle (nykyisin Aholansaaren ladut eivät näy alueelle jaettavassa latukartassa)
- Reittiön kyläladun voisi virallistaa, onhan se jokavuotinen n. 9 km pitkä väylä.
- Parempi huolto. Aikaisin aamulla huolto, myös viikonloppuna. Reaaliaikainen latuverkoston huolto näkyviin nettiin.
- Liikaa ja vie liikaa tilaa tien ja vuoren välistä ja hiihtäjät ovat epäsosiaalisia ja jopa väkivaltaisista kaiken muun liikkumisen suhteen
- Helppoja koko perheelle tarkoitettuja latuja
- Lisää toivotaan ja varsinkin taukopaikkoja.
- Latuja myös jälle, Tahko - Nilsia - Tahko
- Tahkon Itäpuolelle latu
- Myös Tiirilahden suuntaan Nilsian keskustasta
- Tulisi käydä läpi kokonaisuudessaan. Etäisyydet eri suuntiin kilometreinä + nimistönä tunnetut paikat kuten hotellit ym. Risteyksohtiin selkeät opastukset eri suuntiin.
- Vaihtoehtoinen latu kulkemaan Tahkolahden pohjukasta ratsastustallien alapuolella olevaan notkelmaan. Nykyinen latu on liian jyrkkä vanhemmille ja aloittelijoille. Maisema- ja retkiladut, jotka ovat maastollisesti kyllä vaativia, ovat harvoin tehtyjä, miksi? Vaikka rinteistä ei kysytäkään, niin kerron, että kolme asiakasta Uuden vuoden aikaan sanoi, että ei enää koskaan Tahkolle. Ja kun kysyin miksi, niin rinteistä ei ollut auki kuin 10 ja niistäkin osa siirtymäreittejä. Viikkain sesonki eikä rinteet, jotka ovat Tahkon kivijalka olleet kunnossa! Lunta ja pakkasta oli kylä. Hävettää.
- Selkeä opastus
- Koirakieltomerkki laduille!
- Pohjien tasoituksia sulan maan aikana, jolloin vähemmälläkin lumella saataisiin latuja avattua. Rahasmaen latu on avattu vuonna 2013 vasta helmikuun puolivälissä.
- Maisemaladun lähtö uusiksi, ei tuollaista mäkeä voi kukaan nousta. Lähtö saadaan loivemmaksi nousemalla jo 70-luvulla käytössä olevaa kohtaa pitkin. Lisäksi Maisemaladun/Retkiladun loppulaskujen mutkat jouhevammiksi.
- Retkiladulle helpompia linjauksia, nyt retkimiehiä kyllä katoaa valtaosalta hiihtäjistä nykyisissä nousuissa. Metsäautoteitä voisi hyödyntää.
- Tahkolaaksoon sähkölinjan alle tasainen lähes nousuton ja laskuton uusi (1,5 km) latulinja, joka yhtyy Korpinotkon eteläpäässä valaistuun runkoreittiin.
- Sieraniementien hiihtosillan molempiin päihin reilusti lisämaita, nyt nousu tuottaa lähes kaikille normihiihtäjille ongelmia.
- Ensilumen latu Nilsian Halssin ulkoilualueelle, sinne se olisi helppo toteuttaa soraharjujen kangasmaastoon. Lumet siis tehtäisiin kevättalvella ja varastoitaisiin Halssin monttuihin, joista se olisi helppo ajaa sorakankaalle seuraavana syksynä, eli ajaa kangasta pitkin, kipata kuorma ja poistua ilman että tarvitsee rämpiä jo lumetetulla väylällä. Eikä etäisyys Tahkon keskustaan ole ongelma, koska kuitenkin ladulle pitäisi lähteä autolla.
- Latupohjien tasauksia, jotta reitit saadaan vähäisemmällä lumimäärällä käyttöön.
- Laavu esim. Korpirinteen tien päähän palvelisi Tahkon keskustasta lähtijöitä.
- Paljon lisää latuja vähintään sama kuin Vuokatissa (120 km). Helppoja latuja pelloille ja jälle.
- Selkeämmät opasteet ja poikkeustilanteiden opastuksesta huolehtiminen (esim. reitti suljettu, pois käytöstä)
- Tahkon keskustan tuntumassa Sääskeniementien itäpuolelta puuttuvat hiihtoladut kokonaan. Ihmiset joutuvat jopa ajamaan autolla päästäkseen ladun varteen. Lisää latuja! lisää yhdyslatuja
- Yhteys Kuopioon asti = Puijosta Suomen johtava pohjoismaisten hiihtolajien keskus
- Nykyisen hotelli - Spa -linjan itäpuolelle pohjois-etelä-suuntainen reitti

- OK!
- Kaikki reitit yhteisen latupoolin hoidettavaksi ja mukaan karttoihin
- Ok, syyslatu saatava ajoissa. kts. Vuokatti
- Jäälatu on tärkeä, hyvä että latupooli sen kustantaa
- Selkeyttää tiedotekylttejä

e) Moottorikelkkareitit

Vastaajien määrä: 32

- Parempi hoito Tahkon lähialueella, jottei patikoida liikaa.
- Polttoaineen jakeluun reitti
- Reitit sinänsä ok, mutta mökeiltä reiteille siirtyminen helpommaksi
- Useammasta paikasta pääsy kelkkareitille /jälle.
- Opastus sallittuja reittejä pitkin mökeiltä virallisille reiteille. Esim. latureitin sivussa alhaisilla nopeuksilla.
- Keskusta-alueella paremmin merkatut.
- Selkeät toimivat reitit Tahkon mökkialueen, tankkaamisen toimivuuteen
- Asiakkaat eivät oikein tiedä miten saa ajaa
- Tarvitaan "pisto" Tahkon Leirikeskukselle kelkkareitiltä, helppo toteuttaa mutta tahto ja merkin-
nät uupuvat. Tästä on seurannut se, että useat kelkkailijat tuovat omat kelkkansa leirikeskuksen
caravanpihaan isolla lavetilla ja lähtevät tietä pitkin 2 km reitille. Asukkaat häiriintyvät.
- Mökeiltä oltava laillinen mahdollisuus siirtyä reiteille. Tiet pääosin yksityisteitä, joten ojien pohji-
le mahdollisuus merkata kelkkauria. Myös huoltoasemalta hotellin suuntaan merkattu reitti,
koska siitä joka tapauksessa ajetaan. Reittien kunnossapito aloitettava nykyistä aikaisemmin.
- Tien ja vuoren välissä ei ole lainkaan reittiä, ilman jääyhteyttä ei toimi yhtään
- Jäälläkin tapahtuva kelkkailu pitäisi saada pysymään merkityillä reiteillä ainakin asuttujen ranto-
jen läheisyydessä ja hiihtolatujen läheisyydessä
- Moottorikelkkayhteydet mökkialueilta jälle tai reiteille
- Eos
- Kelkkareittien vahvistaminen ja käyttöönotto.
- Virallistaminen kuntoon, tunneli käyttöön
- Sovittava maanomistajien ehdoilla.
- Moottorikelkka ja mönkijä yrittäjät, sekä safarit pois ydinkeskustasta, myös polttoainejakelu-
asema.
- Tahkon alueen sisäinen kelkkareitistö kaipaa selvempää merkintää ennen kaikkea niissä koh-
din joissa reitti kulkee tien tai jalankulkuväylän poikki.
- Selkeä opastus
- Samat kuin laduilla, pohjien tasoituksia, lanaukset jo vähemmälläkin lumella, sesonkiaikana
viikoittain. Virallistamiset toki myös meneillään.
- Lisää ja virallisiksi
- Reitit ja kartat kuntoon.
- Laajennus, virallistaminen
- Nykyisen hotelli - Spa -linjan itäpuolelle pohjois-etelä-suuntainen reitti itärannasta huoltoase-
man luo. Huoltoasema sijoitettaisiin nykyisen voimalaitoksen luo, joten sille tarvitaan pistomai-
nen huoltoyhteys rannasta
- Ainoa ongelma mökeiltä reiteille siirtyvä liikenne.
- Ok
- Reittien lumettomia pohjia pitäisi tasata, ja talvitasauskertoja pitäisi lisätä. Nämä toimenpiteet
vähentäisivät vahinkoja ja läheltä piti tilanteita.
- Tahkon alueen sisällä nämä reitit puuttuvat lähes kokonaan, mikä pakottaa käyttämään laitto-
mia reittejä.
- Lähiverkosto, joka lisää turvallisuutta ja mahdollistaa laillisen liikkumisen. Ei mökin omistajat ja
vieraat oikeasti kiikuta kelkkaa parkkipaikalle ja lähde sieltä ajamaan. Ei kaikilla ole edes siirto-
kalustoa. Kaupunki perusteli aiemmin tätä puutetta sillä, ettei ladutkaan lähde joka mökin nur-
kalta. Ei kukaan kelkkaa olalle ota!
- Saisi kulkea kauempana mökeistä, ettei melu häiritsisi

f) Muut reitit (millainen reitti, esim. ratsastus tms.)

Vastaajien määrä: 19

- Ratsastajille ei ole omaa reittiä, vaan käyttävät osittain esim. kelkkareittejä
- Hiihtohissi, jonka yli lähtien Spalta. Olisi kesäkäyttöäkin.
- Golfkärryille (-autoille) reitistö, joka antaisi Tahkon alueelle erityispiirteen ja etulyöntiaseman laajenevassa käytössä.
- Merkatut ja osittain, voisi jalankulku ja patikkareiteillä.
- Golfautoja on paljon käytössä, toimivuutta niihin
- Reittien harjulle tulisi tehdä patikointireitti/lintubongausreitti, käytännössä polku jo on mutta merkinnät puuttuvat.
- Ratsastusreittejä matalan kynnyksen ympärivuotisille safareille tien ja vuoren väliin (riittää 1 m kapea pitäväpohjainen ei soinen polku). Mönkijät, koirat, porot - kellekään ei ole oikein mitään
- Ratsastusreitit olisivat käytännöllisiä vierashevosille (muutakin kun issikkapolkuja)
- Ratsastusreitit maastoon
- Ratsastusreitti luontoon Tahko Areenan seudulta
- Kartta, jossa kävelyreitti ja varrella Tahkon nähtävyydet ja kohteet.
- Selkeä opastus
- No pitäisikö tehdä?
- Idea, että hevosväylä tulisi Sääskiniementien itäpuolelle tulee haudata ja syvälle. Hevonen on arvaamaton eläin ja suunnitellulla alueella on lukuisia teiden ylityksiä. Hevosten paikka turvallisemmalla alueella poissa muun liikenteen seasta.
- Golfautoille oma reitti keskustan alueelle.
- Näitä myös tarvitaan.
- Ei ratsastus- tai mönkijäreittejä aivan keskustaan
- Ok
- Ratsastajille pitäisi antaa lupa käyttää yleisiä ulkoilureittejä.

Liikkumisen esteettömyys

22. Esteettömyyden ongelmakohteet ja parantamistarpeet

Kuvaa seuraavassa liikkumista haittaavat esteet ja ongelmakohtat sekä mahdollinen parannusehdotuksesi.

Kysely koskee ulkotilaa; rakennusten sisäpuolisia ongelmia ei käsitellä tässä yhteydessä.

Vastaajien määrä: 18

- Liukkaudentorjunta talvella jalka- ja pyöräteillä.
- Vanhan golfkentän "golfautosiirtymiset" niemennokan alueella voitaisiin virallistaa ja tehdä turvalliseksi
- Golfautot pilaavat kesän
- Osa teistä on aivan kamalassa kunnossa, varsinkin kun keväturinko alkaa lämmittämään. Teiden kunnostusta tulisi siis hoitaa kaikkien liikkumisen parantamiseksi.
- Moottorikelkkayhteyksiä ei ole mökkialueilta jälle tai reiteille
- Hovilantien päättymisen. Ei pääse kävellen/pyörällä kuin pihojen poikki ladulle. Toinen iso ongelma on jälle pääsy talvisin. Ei ole montaa paikkaa josta kulkea koko Tahkolahden alueella.
- Latupohjat Nilsiä - Tahko - Nilsiä, uuden golfkentän alue, estää hyvien ja turvallisten reittien käyttämisen kesällä.
- Ei tule mieleen, ei ole tullut valituksia.
- Merkityt "oikopolut" rinteeseen. Nykytilanteessa kuljetaan yksityisten pihojen läpi alas rantaan rinteille ja laduille.
- Sokos-hotellin P-alue on todella epäselvä. Rakentaa tie, kävelytie ja P-alue omaksi alueekseen. Istutuksia ja roska-astioita alueelle myös.
- Ei varsinaisesti esteettömyyttä, mutta reiteillä ongelmakohtia: kelkkareiteillä joitain vaarallisia nousuja, esim. Tahkolahden jäältä tuolihissin luo ja nousu Välimäen laaksosta Pehkulle
- Esteetön reitti vesistön ääreen puuttuu alueelta
- Kartoitus.
- Maasto-olosuhteista johtuvia ongelmia ei ole korjattu liikuntaesteisille sopivaksi (esim. ranta-alueet)
- Sokos Hotellin, Piazzan ja SkiMac Promenaden välinen piha-alue on erittäin vaarallinen sesonkiaikoina. Pihan yli juoksevat ihmiset sekä liukkaat ylämäet pihaan tultaessa ja poistuttaessa

- ovat aiheuttaneet usein vaaratilanteita. Tahkolahden pohjan parkkialueen liikennejärjestelyt kaipaavat myös selkeyttämistä. Parkkialueen läpi kulkee useampi reittivaihtoehto jääparkkiin, joiden risteämiskohdat aiheuttavat vaaratilanteita. Myös bussipysäkin ja taksitolpan sijainnit tulisi tarkistaa. Näiden nykyinen sijoittelu ruuhkauttaa muun liikenteen etenkin sesonkiaikana.
- Sääskiniementieltä rinteeseen siirtyminen Tahkolahdenkujan lähettävältä.
  - Kevyen liikenteen väylä Valkeiskylälle tarvitaan

16. Tarvitaanko Tahkon alueella erityistoimia liikuntarajoitteisia varten? Mitä ja millaisia?

Vastaajien määrä: 12

- Kyllä tarvitaan, liikuntarajoitteiset eivät pääse joka paikkaan
- Maasto välillä ongelma, mutta tietyt alueet merkattava vaikeusasteen mukaan, jotta kaikki pääsevät
- Ensin voisi tehdä reitit ihan perusliikkumiseen muuten kuin suksilla
- Totta kai, siinä missä ajatellaan pyörätuolia samassa tilassa ovat lastenrattaiden kanssa kulkevat.
- Esteettömyys tulee huomioida koko Tahkon alueella tämän päivän tasolle.
- Perusasiat tulee olla kunnossa, mutta liikuntarajoitteiset lienevät niin pieni ryhmä urheiluun keskittyvässä vapaa-ajankeskuksessa, ettei tähän kannata liiaksi panostaa.
- Ei erityisiä, yleensä tullaan urheilemaan ja liikuntarajoitteiset tulevat harvemmin.
- Tärkeää ottaa huomioon
- Kartoitus.
- Katso edellä
- Alueen isot korkeuserot ja maasto on erityisen haastava liikuntarajoitteisille ihmisille. Mielestäni keinot liikuntarajoitteisten henkilöiden kulun helpottamiseksi alueella konkretisoituu eniten yritysten omien tilojen ratkaisuihin.
- Kts yllä, väylä auttaa esteettömyyttä + pyörätuolilla kulkumahikset pitäisi selvittää kysymällä asiaa vammaisilta

Julkaisusarjan nimi ja numero Raportteja 79/2013					
Tekijät Ramboll Finland Oy Olli Mäkelä Teemu Kinnunen Pilvi Lesch		Julkaisu-aika Lokakuu 2013			
		Julkaisija Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus			
		Hankkeen rahoittaja/toimeksiantaja			
Julkaisun nimi Tahkon liikenteen ja liikkumisen turvallisuussuunnitelma					
<p>Tiivistelmä</p> <p>Tahkon alue on Pohjois-Savon merkittävin matkailukeskus ja yksi Suomen vilkkaimmista hiihtokeskuksista. Matkailukeskuksille liikenteen ja liikkumisen turvallisuus on tärkeää.</p> <p>Suunnitelman pohjaksi on käyty läpi ja analysoitu onnettomuustiedot tieliikenteen osalta Tilastokeskuksen onnettomuustilaston ja maastoliikenneonnettomuuksien osalta pelastuslaitoksen Pronto-rekisterin pohjalta. Suunnittelutyön alkuvaiheessa helmimaaliskuussa 2013 tehtiin laaja internet-kysely Tahkon toimijoille ja asukkaille. Kyselyyn vastanneiden noin 60 henkilön vastausten, noin 30 haastattelun, maastohavainnoinnin ja muiden aineiston pohjalta on muodostettu käsitys alueen turvallisuustilanteesta ja kehittämistarpeista.</p> <p>Liikenne- ja liikkumisympäristön osalta on käsitelty tie- ja katuverkon lisäksi liikunta- ja ulkoilureitit ja niiden kehittämistarpeet. Keskeisimmät kehittämiskohteet ovat hotellin ja Piazzan välinen aukio ja Tahkolahden alueen liikennejärjestelyt, joiden osalta on tehty ideatason kehittämis ehdotukset. Muut ehdotukset koskevat kevyen liikenteen yhteyksiä, liikenteen rauhoittamistoimia ja nopeusrajoitusjärjestelmän yhtenäistämistä.</p> <p>Tahkon alueen toimijoita varten on laadittu liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma. Tässä on käsitelty turvallisuustyön organisointia, pelastussuunnitelmien ajantasaistamista, henkilökunnan osaamisen kehittämistä, tiedottamista, turvallisuusmateriaalin jakamista, kameravalvonnan kehittämistä sekä eri liikennemuotojen turvallisuuden parantamista.</p> <p>Yksi osa suunnitelmaa koskee julkisen liikenteen kehittämistä. Tässä on käsitelty Tahkon joukkoliikenneyhteyksiä, tiedotusta, matkojen varaamista ja SkiBus-liikennettä. Linja-autoliikenteen reiteistä sekä pysäkki- ja terminaali-järjestelyistä on tehty esitys.</p>					
<p>Asiasanat</p> <p>Liikenneturvallisuus, turvallisuustyö, joukkoliikenne, matkailukeskus</p>					
ISBN (PDF)	ISBN (painettu)	ISSN-L	ISSN (verkkojulkaisu)	ISSN (painettu)	URN
978-952-257-847-1	978-952-257-846-4	2242-2846	2242-2854	2242-2846	URN:ISBN:978-952-257-847-1
Kokonaissivumäärä		Kieli		Hinta (sis. alv 8%)	
Teksti 46 s. + liitteet.		Suomi			
<p>Julkaisun myynti/jakaja</p> <p>Julkaisu on saatavana vain verkossa: www.ely-keskus.fi/julkaisut sekä www.doria.fi</p>					
<p>Julkaisun kustantaja</p> <p>Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus</p>					
<p>Painopaikka ja -aika</p> <p>Kuopio lokakuussa 2013</p>					

RAPORTTEJA 79 | 2013

TAHKON LIIKENTEEN JA LIIKKUMISEN TURVALLISUUSUUNNITELMA

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ISBN 978-952-257-846-4 (painettu)

ISBN 978-952-257-847-1 (PDF)

ISSN-L 2242-2846 ISSN 2242-2846 (painettu)

ISSN 2242-2854 (verkkojulkaisu)

URN:ISBN:978-952-257-847-1

www.ely-keskus.fi/julkaisut | www.doria.fi/ely-keskus

